

**KONKURRANSEREGLEMENT
FOR
VOLTIGE
(KR VII)**

2025

**Norges Rytterforbund
NRYF**

© Norges Rytterforbund har opphavsrett til konkurransereglementet.
Det er ikke tillatt å fremstille eksemplarer av reglementet til kommersiell bruk eller på annen måte gjøre det tilgjengelig for allmenheten, herunder ved å kopiere hele eller deler av reglementet til bruk i egne konkurranser, uten skriftlig avtale med Norges Rytterforbund.

INNHALDSFORTEGNELSE

KAP 1 – GENERELT OM VOLTIGE

§ 710 – Hensikt og generelle prinsipper	2
§ 711 – Aldersbestemmelser for voltigører	2
§ 712 – Reservevoltigør	2
§ 713 – Longøren	2
§ 714 – Voltigehester	3
§ 715 – Oppløfter	3

KAP 2 – VOLTIGESTEVNER

§ 720 – Stevnekategorier	4
§ 721 – Konkurransetyper	4
§ 722 – Klasser, nivåer, voltigeprogram og bedømming	4
§ 723 – Forutsetninger for deltagelse – kvalifikasjon	6
§ 724 – Påmelding, starterklæring og startrekkefølge	7
§ 725 – Antrekk	7
§ 726 – Voltigehestens utstyr	8
§ 727 – Voltigetønne	9
§ 728 – Resultater og premiering	9

KAP 3 – TEKNISKE OG ORGANISATORISKE KRAV VED STEVNER

§ 730 – Konkurransbaner	10
§ 731 – Oppvarmingsbaner	10
§ 732 – Adgang til banen, innløping med mer	10
§ 733 – Organisatoriske og øvrige tekniske krav	10

KAP 4 – KONKURRANSEN

§ 740 – Gangart og voltestørrelse, oppløfter	12
§ 741 – Halthet og ikke konkurransemessig skikk	12
§ 742 – Inn- og utløping, hilsning	12
§ 743 – Start, travrunde og avslutning	12
§ 744 – Fall og styrt	13
§ 745 – Ikke tillatt hjelp	13
§ 746 – Musikk	13
§ 747 – Pause mellom omgangene	13
§ 748 – Signalgivning	14
§ 749 – Tidtaking	14

KAP 5 – PROGRAMMENE

§ 750 – Generelt om programmene	15
§ 751 – Spesielle bestemmelser for individuell konkurranse	16
§ 752 – NRYF A-program for tropp 2*jr	16
§ 753 – NRYF A-program – individuell konkurranse 2*jr	17
§ 754 – NRYF B-program for tropp og individuell konkurranse 1*	17
§ 755 – NRYF C-program for tropp og individuell konkurranse	18
§ 756 – NRYF D-program for tropp og individuell konkurranse	18
§ 757 – NRYF E-program for tropp, par og individuell konkurranse	19

§ 758 – FEI-program for par (pas-de-deux).....	19
§ 759 – FEI-program 3* og FEI Young Vaulters 2*	19
KAP 6 – ØVELSENE	
§ 760 – Generelt om de obligatoriske øvelsene	21
§ 761 – Opphopp.....	21
§ 762 – Avgang og avsprang	21
§ 763 – Grunnsits	21
§ 764 – Faner	22
§ 765 – Mølle	22
§ 766 – Sving	23
§ 767 – Saksen	24
§ 768 – Stående, knestående	24
§ 769 – Flanke.....	25
KAP 7 – BEDØMMELSEN	
§ 770 – Karaktergivning	26
§ 771 – FEI-program for tropp og individuell konkurranse	27
§ 772 – NRYF A-program for tropp og individuell konkurranse	29
§ 773 – NRYF B-program for tropp og individuell konkurranse	32
§ 774 – NRYF C-program for tropp og individuell konkurranse	33
§ 775 – NRYF D-program for tropp og individuell konkurranse	33
§ 776 – NRYF E-program.....	34
§ 777 – FEI-program for par (pas-de-deux).....	35
§ 778 – FEI-program 3* og Young Vaulters 2*	35
KAP 8 – OVERDOMMER, DOMMERE OG STEWARD	
§ 780 – Overdommer	36
§ 781 – Dommernes antall og plassering, hoveddommer	36
§ 782 – Steward	36
KAP 9 – NORGESMESTERSKAP	
§ 790 – Generelt.....	37
§ 791 – Norgesmesterskap i voltige.....	37
Tillegg 1 Voltigehestens utstyr.....	40
Tillegg 2 Skisse med mål over bane.....	43
Tillegg 3 Tidsintervaller	44
Tillegg 4 Skisser av obligatoriske øvelser.....	46

KAP 1 – GENERELT OM VOLTIGE

§ 710 – Hensikt og generelle prinsipper

Voltige i sin klassiske form er turn til hest i galopp, der voltigøren(e) utfører gymnastiske øvelser i harmoni med hestens bevegelser og den ledsagende musikken.

§ 711 – Aldersbestemmelser for voltigører

1. **Generelle aldersbestemmelser** er gitt i KR I § 132.1-9.

2. **Spesielle aldersbestemmelser** ut fra klassenivå (§ 722) gjelder i tillegg (jf KR I § 132.8):

- F.o.m. det kalenderår voltigøren fyller 6 år: t.o.m. NRYF D-program
- F.o.m. det kalenderår voltigøren fyller 9 år: NRYF C-program
- F.o.m. det kalenderår voltigøren fyller 11 år: NRYF B-program.
- F.o.m. det kalenderår voltigøren fyller 13 år: NRYF A-program og FEI-program Young Vaulters 2*
- F.o.m. det kalenderår voltigøren fyller 16 år: FEI-program senior 3*

§ 712 – Reservevoltigør

1. I troppkonkurranse kan troppen ha med en reservevoltigør. Reserven må være påmeldt sammen med troppen og komme inn på banen for å hilse sammen med resten av troppen.

2. Dersom en voltigør i troppkonkurranse ikke kan fortsette oppvisningen pga. skade, kan han umiddelbart erstattes av reservevoltigøren. Reserven må da fullføre konkurransen. Hoveddommer kan kreve en attest på skade etter avsluttet konkurranse.

3. En voltigør kan fritt byttes ut med reservevoltigøren etter første omgang (dvs. obligatorisk program) eller etter 1. avdeling. Reserven starter da på plassen til den voltigøren han erstatter, og må fullføre hele konkurransen.

§ 713 – Longøren

1. Longøren er en del av troppen. Longøren skal delta på premieseremoni og mottar eventuelle sløyfer, premier og mesterskapsmedaljer på lik linje med voltigøren(e).

2. Longøren behøver ikke å komme fra samme klubb som voltigørene.

3. Det kan meldes én *reservelongør* for hver longør. Fra starterklæringsfristen er ute og gjennom hele stevnet kan hovedlongøren bare erstattes med påmeldt reservelongør.

4. Longør kan delta i galoppklasser f.o.m. det kalenderåret vedkommende fyller 18 år og i skrittklasser f.o.m. det kalenderår vedkommende fyller 16 år. Fra og med Middels nivå for tropp, par eller individuelle voltigører må longøren ha bestått minimum ett kompetansegivende longørkurs.

§ 714 – Voltigehester

1. Alder for start i konkurranse

Skrittklasser fra det året hesten fyller 5 år.

I LC individuell fra det året hesten fyller 6 år

I andre klasser, og i mesterskap, fra det året hesten fyller 7 år.

2. Reservehest

For hver ekvipasje kan det meldes én reservehest pr klasse. Hovedhesten kan bare skiftes ut med reservehesten eller en annen hest som er meldt på til stevnet, og bare før klassen har startet.

3. Det obligatoriske programmet og kür-programmet må utføres på samme hest.

4. Flere voltigører, også fra ulike klubber, kan bruke samme hest. Hesten kan på samme dag gå med maksimum

- to firemannstropper samt to individuelle voltigører, eller

- én seksmannstropp samt to individuelle voltigører, eller

- seks individuelle voltigører

Dersom samme hest starter flere klasser på samme dag, skal det være så lang tid som mulig mellom disse startene.

Skritteklasser regnes ikke med i denne begrensningen. Det kan likevel ikke være mer enn 4 innløp per dag, inkludert skritteklasser og eventuell oppvarmingsklasse.

§ 715 – Oppløfter

Det kan benyttes oppløfter i NRYF E-program, NRYF D-program og NRYF C-program. Voltigørene kan eventuelt være oppløftere for hverandre.

Oppløfter som ikke hører til ekvipasjen som voltigør, er ikke en del av ekvipasjen, og rytterlisens kreves ikke. Oppløfter premieres ikke.

KAP 2 – VOLTIGESTEVNER

§ 720 – Stevnekategorier

Stevnekategoriene for voltigestevner fremgår av KR I § 150.
For klubbstevner gjelder KR I Tillegg 3.

§ 721 - Konkurransetyper

1. Troppkonkurrans

a) En voltigetropp består av longøren og et antall voltigører med eventuelt en reservevoltigør, som utfører sin oppvisning med én voltigehest. Det skal dessuten være en troppleder, og eventuelt en oppløfter (§ 715).

Antall voltigører: NRYF A-program/FEI 2* 6, andre NRYF-program 3-6.

b) Konkurransen består av to omganger: Ved NRYF A-, B-, C- og D-program et obligatorisk program og en kür. I NRYF E-program vises bare én omgang i kür.

c) Voltigørene i en tropp starter i samme rekkefølge innen troppen i begge omganger og begge avdelinger.

2. Par (pas-de-deux)

Paret består av to voltigører av samme eller forskjellig kjønn, som utfører sin oppvisning sammen med longøren og voltigehesten.

3. Individuell konkurranse

En individuell voltigør utfører sin oppvisning bare sammen med longøren og voltigehesten, og eventuelt en oppløfter (§ 715). Konkurransen består av to omganger: Et obligatorisk program og en kür. I NRYF E-program vises bare én omgang kür.

Kvinnelige og mannlige voltigører kan konkurrere i samme eller forskjellige klasser.

§ 722 – Klasser, nivåer, voltigeprogram og bedømming

1. Det konkurreres i følgende klasser:

a) Lett nivå:

- NRYF E-program (LE)

På hest og på voltigetønne.

Troppkonkurrans, pas de deux og individuell konkurranse

- NRYF D-program (LD)

Troppkonkurrans og individuell konkurranse

- NRYF C-program (LC)

Troppkonkurrans og individuell konkurranse

b) Middels nivå:

- NRYF B-program/FEI 1*

Troppkonkurrans og individuell konkurranse

Obligatorisk test, FEI obligatorisk test 1

c) Vanskelig nivå:

- NRYF A-program/FEI 2* Jr

Troppkonkurrans, individuell konkurranse.

Obligatorisk test, FEI obligatorisk test 2

d) FEI-program med teknisk test

Troppskonkurransen, pas-de-deux og individuell konkurranse.

- FEI-program for tropp
- FEI-program for par (pas-de-deux)
- FEI-program individuell
  - FEI- program obligatorisk test 2 (Young Vault) eller test 3 (Senior)
  - FEI-program Kür 3*
  - FEI-program teknisk test 3* Senior eller
  - FEI- program teknisk test 2* Young Vault

Konkurransen arrangeres normalt over én avdeling, men kan også arrangeres over to avdelinger. Andre avdeling kan bestå av bare kür. I individuell konkurranse kan det obligatoriske programmet erstattes med en teknisk test i FEI-program i 2. avdeling. I Par 2* går begge avdelinger i kür.

Konkurranse med FEI program med teknisk test gjennomføres med følgende runder over 2 dager:

- Obligatorisk – Teknisk test – Kür

Ved endags konkurranser kan konkurransen gjennomføres med 1 eller 2 runder:

- Kun teknisk test
- Obligatorisk + Teknisk test
- Teknisk test + Kür

Programmene er nærmere omtalt i Kap. 5.

2. Treningsklasse og oppvarmingsklasse

a) Treningsklasse Hest

Treningsklasse for hest går i NRYF C-program. Treningsklasse er særlig egnet for hester som er under opptrening for voltige. Samme hest kan starte maksimalt 5 ganger i treningsklasse i løpet av et år. Kvalifiserte voltigører med grønt kort, også de som har startet høyere enn NRYF B-program/FEI 1*, kan starte på hesten i denne klassen. Longøren må minimum ha grønt kort og hovedlisens.

b) Oppvarmingsklasse for Hest og Longør

Oppvarmingsklasse for hest og longør går på nivå Galoppklasse – Lett med valgritt innhold. Voltigør på hesten og oppløfter er valgfritt. Kun hesten og longøren bedømmes etter protokoll for hesten FEI 1*/2*. Oppvarmingsklasse kan bare legges som første klasse på stevnes første dag.

Hver hest vises i maksimalt 3 minutter inkludert innløp. Longøren må minimum ha grønt kort og hovedlisens.

3. Tønnestevner og tønneklasser

Separate tønnestevner og tønneklasser uten hest kan arrangeres som klubb- eller rekrutteringsstevne. Utøverne kan vise program på alle klassenivå, men bedømmingen er uansett som for LE- eller LD-nivå. Resultater fra tønneklasser er ikke tellende som kvalifisering for klasser med hest. Rene tønnestevner krever ikke steward.

4. Oversikt over NRYF-programmer med stevnenivå ved 1-2 dommere¹

Type	Nivå	Program	Stevnenivå (fra-til)	Antall dommere	Antall runder
Individuell	Vanskelig	NRYF YV 2* (1 dags)	L-stevne	2	Obl test 2 + tekn eller tekn+kür
Individuell	Vanskelig	NRYF A-pr 2* j	Klubb-L-stevne	1-2	Obl test 2 + kür
Individuell	Middels	NRYF B-pr 1*	Klubb-L-stevne	1-2	Obl test 1 + kür
Individuell	Lett	NRYF C-pr	Klubb-L-stevne	1-2	Obl NRYF C + kür
Individuell	Lett	NRYF D-pr (skritt)	Klubb-rekutteringsstevne	1-2	Obl NRYF D + kür
Individuell	Lett	NRYF E-pr (skritt)	Klubb-rekutteringsstevne	1-2	Kür
Par	Vanskelig	NRYF A-pr Par 2*	Klubb-L-stevne	1-2	Obl + kür
Par	Middels	NRYF B-pr Par 1*	Klubb-L-stevne	1-2	Obl + kür
Par	Lett	NRYF E-pr Par	Klubb-rekutteringsstevne	1-2	Kür
Tropp	Vanskelig	NRYF A-pr Tropp 2*	Klubb-L-stevne	1-2	Kür
Tropp	Lett	NRYF C-pr Tropp	Klubb-L-stevne	1-2	Kür
Tropp	Lett	NRYF D-pr Tropp	Klubb-rekutteringsstevne	1-2	Kür
Tropp	Lett	NRYF E-pr	Klubb-rekutteringsstevne	1-2	Kür

§ 723 – Forutsetninger for deltagelse – kvalifikasjon

1. Generelle bestemmelser

a) Alle voltigører og longører må ha gyldig medlemskap i klubb tilsluttet NRYF. Generelle bestemmelser om bl.a. ryttere og hester, herunder ansvarlig person, er gitt i KRI Kap 3. Generelle bestemmelser om kvalifikasjon er gitt i KR I § 136.

Aldersgrenser for voltigører – se § 711.

b) Generelle bestemmelser om adgang til stevner, bl.a. om rytterlisens og hesteregistrering, rytters plikter, antrekk, reklame m.v. er gitt i KR I Kap. 4. For en voltigetropp har tropplederen pliktene som gjelder lagleder omtalt i KR I § 144 .

c) Rytterlisens, Grønt kort og Kompetansekurs Voltigelongør

Både longøren og voltigøren(e) må ha rytterlisens og Grønt kort. Kravet til rytterlisens og Grønt kort følger hovedregelen i KR I § 141 med følgende tilpasninger:

- For *NRYF E-* og *D-program* kreves det *ikke Grønt kort*
- For *NRYF B-* og *C-program* kreves det *grunnlisens*

¹ For fullstendig oversikt over klasser og program, bedømming, fordeling av dommere se voltigenorge.com/for-arrangører/arrangere-voltigestevne

- Fra og med NRYF B-Program/FEI 1* skal longør ha godkjent NRYFs Kompetansekurs Voltigelongør.
- For start i *NRYF A-program, FEI Young Vaulters 2* og FEI 3** kreves det *hovedlisens*
- For *tropp* kreves at hver enkelt utøver har *tropplisens voltige*
- Longøren må ha egen lisens i hht klassen han skal longere.
- Voltigører trenger ikke ta rideprøven for Grønt kort.

2. Kvalifiserende resultater

- a) For å kunne starte NRYF B-program/FEI1* må voltigøren, resp. troppen, minst ha oppnådd godkjent resultat i NRYF C-program.
- b) For å kunne starte NRYF A-program/FEI 2* jr må voltigøren, resp. paret eller troppen, minst ha oppnådd godkjent resultat i NRYF B-program/FEI 1*.
- c) For å kunne starte i programmene FEI Young Vaulters 2* eller Senior 3* må voltigøren, resp. paret eller troppen, minst ha oppnådd godkjent resultat i NRYF A-program/FEI 2* jr.
- d) Oppnådd godkjent resultat i én avdeling gjelder som godkjent resultat for kvalifisering, så sant avdelingen inneholdt både obligatorisk program og kür.
- e) For tropp er det mulig å bytte ut opptil 2 voltigører og likevel beholde kvalifiseringen.
- f) Voltigør som har startet i galopprogram, kan starte i NRYF E-program.
- g) Det er ingen kvalifiseringskrav for hesten
- h) Tønneprogram er ikke kvalifiserende for hesteklasser
- i) For NM se § 791.2.

3. Begrensninger for deltakelse

- a) NRYF C-Program Individuell er åpen for voltigører som har startet til og med NRYF B-Program/FEI 1*.
NRYF C-program treningsklasse for hest er åpen også for voltigører som har startet på vanskelig nivå.
- b) Utøvere kan delta i både troppkonkurranse, par (pas de deux) og individuell konkurranse samme år, også innen samme stevne, så sant aldersgrensene i pkt. 1 og 2 er overholdt. Hver voltigør kan imidlertid bare inngå i én tropp og/eller ett par på samme stevne.

§ 724 – Påmelding, starterklæring og startrekkefølge

1. Generelle bestemmelser om *påmelding* og *starterklæring* fremgår av KR I §§ 155-156.
2. Enkeltvoltigører som skal bruke samme hest i samme klasse, skal starte i rekkefølge etter hverandre. Det samme gjelder for hhv par og tropp.
3. Tidsskjema for klassen skal være tilgjengelig senest *1 time* før stevnets første start.

§ 725 – Antrekk

1. Voltigørens antrekk må være ufarlig, kroppsnært og passende for hestesport. Bruk av drakter ut over dette medfører eliminering. Ved usikkerhet angående antrekk må utøver konferere med overdommeren før klassens start.
Smykker og klokker tas av, og langt hår flettes/settes opp. Se FEIs Vaulting Rules.
Voltigesko anbefales, men turnsko kan benyttes.
I troppkonkurranser må antrekket være enhetlig. Ikke enhetlig antrekk medfører trekk i karakteren for helhetsinntrykk.

2.a) I troppkonkurranser må hvert troppmedlem ha hver sitt individuelle nummer fra nr 1 og oppover. Hvert troppmedlem skal ha en lett synlig nummerlapp, 10 – 12 cm stort, med sitt individuelle nummer på høyre arm, høyre ben eller ryggen. Troppen må selv holde individuelle nummerlapper.

b) Individuelle veltigører må bære en nummerlapp lett synlig på utvendig arm eller ben. Arrangøren skal holde nummerlapper.

3. Longøren bærer ikke turndrakt, men antrekket må harmonisere med troppen. Oppløfter må være antrukket som longøren.

4. Bruk av hjelm er valgfritt, unntatt under vanlig ridning av hesten, der sikkerhetshjelm i hht KR I § 145 er påbudt.

§ 726 – Voltigehestens utstyr

1. Voltigehesten skal være utstyrt som følger:

- hodelag med neserem i hht Tillegg 1.c). Neseremmen må være flat og kun av lær. En liten lapp med saueskinn er tillatt på kryssnesebånd der remmene krysser hverandre.
- trinsebitt i hht Tillegg 1.b)
- kapsun kan erstatte hodelag og kan brukes med eller uten bitt.
- to innspenningstøyler, som kan være elastiske eller faste, eller
- justerbare 3-punkts innspenningslinjer som er festet i veltigegjorden, går gjennom bittringene eller kapsunens sideringer og tilbake til veltigegjorden på samme side. Avstanden mellom øvre og nedre feste i veltigegjorden skal være maks 40 cm. Se Tillegg 1.a
- veltigepad
- veltigegjord med gjordunderlag ("pølse") og bukgyrd i hht Tillegg 1.a).
Gjordunderlaget skal være like langt som gjorden
En lærrem kan være festet mellom indre bue på høyre og venstre håndtak. Remmen kan være trukket med et beskyttende materiale for å beskytte veltigøren mot skader.
- longeline og longeringspisk (teleskoptype)

Følgende utstyr er dessuten tillatt:

- Stryksokker, benbelegg
- Ørehette og ørepropper. Ørehetten kan ikke være festet til hodelaget
- Hesten kan gå helt uten sko, med boots eller med vanlig beslag.

Følgende utstyr er ikke tillatt:

Bandasjer

Martingal og hjelpetøyler.

2. Voltigepad

Voltigepad må ha følgende mål:

- maks 80 cm lang bakover fra bakkanten av veltigegjorden
- maks 30 cm lang forover fra forkanten av veltigegjorden
- maks 90 cm bred (toleransegrense maks + 3 cm når pad måles på hesten)
- maks 4 cm tykk inkludert trekk
- maks 1,10 m total lengde

Underpad av syntetisk materiale og stykker av saueskinn under veltigepaden og under bukgyrden for å beskytte hestens hud og hårlag er tillatt.

Alt annet hjelpeutstyr er forbudt.

3. Bruk av alt annet slags utstyr og utstyr festet på noen annen måte enn beskrevet ovenfor, medfører eliminering.

4. Voltigegjord og voltigepad kan byttes ut mellom det obligatoriske programmet og k r-programmet, og mellom 1. og 2. avdeling.

5. På oppvarmingsbanen er det tillatt   arbeide hesten under rytter. Kravet til ridehjelm, sporer og pisk i KR I   126.4 og   145 gjelder.

  727 – Voltiget nne

1. Voltiget nnen er en viktig del av treningsutstyret, som gir mulighet til   inn ve øvelsene f r de utføres på hesten. Voltiget nne brukes også til konkurranse i NRYF E-program.

2. En voltigetønne kan f.eks. lages av et helt og et halvt standard 250 liters fat og skal være utformet som følger:

a) **Kroppen** består av en ca 130 cm lang sylinder med en diameter på ca 55 cm.

b) **Håndtakene** består av runde 4/8"-3/4" rør eller metallstenger, formet til halve ringer med en indre diameter på 15 cm og med 7,5 cm lange ben, slik at den innvendige høyden blir 15 cm. Håndtakene er sveiset fast 1/3 fra t nnens forkant, med 15 cm avstand mellom dem, og heller forover i en vinkel på 35 . Alternativt brukes en voltigegjord.

c) **Bena** må gi god nok stabilitet til   tåle kraftige bevegelser, uten   hindre voltigøren, og må ikke stikke utenfor t nnens bredde. Toppen av t nnen skal være 120 cm over gulvet/bakken.

d) **Voltigepaden** kan bestå av to eller tre lag med tepper, eller et lag med skumgummi, som dekker hele t nnen og gir en jevn, stoppet overflate. Utenpå ligger et trekk av l r, skai/plast eller kraftig stoff.

e) **Underlaget** består innendørs av turnmatter, utendørs av vanlig ridebanebunn.

  728 – Resultatlistor og premiering

1. Foreløpige resultater legges fortløpende inn i resultatservice på NRYF stevne.

Den endelige resultatlisten skal godkjennes av dommerne f r den offentligg res med resultatene for hele klassen. For voltigører utenfor konkurranse (under 11 år) skal det kun stå «deltatt» i resultatlisten. Offentligg ring skal skje så snart som mulig, men innen 1 time etter endt klasse /omgang og senest 30 minutter før premieutdeling.

2. Det premieres etter bestemmelsene i KR I   158.

3. Ved premieutdelingen skal alle deltakere i klassen kalles samlet frem. De premierte i klassen leses opp fra siste premierte- til førsteplass. Alle voltigører på Lett nivå som ikke blir plassert, skal ha en deltakersl yfe og/eller en liten gavepremie.

4. Det deles ut  respremie for beste hest i galoppklassene, i hht hestekarakter på dommerprotokollene. Alle galopprunder for hver enkelt hest summeres og deles på antall runder. Hesten med best snittresultat f r  respremie. Under NM-stevnet regnes bare NM-klassene med.

5. Alle deltakerne i klasser uten ranger skal ha lik premiering.

6. I showklasser kan det gis hederspriser for f.eks. beste kostyme, beste utstråling o.l.

7. I skrittklasser kan det gi hederspriser til hester, for eksempel beste skolehest, beste nykommer mv.

KAP 3 – TEKNISKE OG ORGANISATORISKE KRAV VED STEVNER

§ 730 – Konkurransbaner

Konkurransbanen må være minst 20 x 25 m stor og avgrenset mot publikum med vant, gjerde eller rail. Underlaget må være mykt med svikt. Innendørs må høyden under taket være minst 5 m. Midten av longeringsvolten bør være markert med et synlig merke.

Publikum må være minst 11 m fra sentrum av longeringsvolten og i god avstand fra dommerne. Se Tillegg 2.

Dommerne anbefales plassert på en plattning 50-60 cm over bakken og i god avstand fra publikum.

§ 731 – Oppvarmingsbaner

1. Det skal være oppvarmingsbaner. Disse skal fylle samme krav som konkurransbanen, men bør være store nok til å gi plass til minst 3 longeringsvolter samtidig.

2. Ved større stevner og mesterskap bør det i tillegg være en egen oppvarmingsbane for ridning.

§ 732 – Adgang til banen, innløping mm

1. Etter at voltigebanen er satt i stand til konkurransen, er banen stengt. Deltakerne kan ikke gå inn på banen med hest før de starter i klassen, unntatt hvis hoveddommeren har godkjent at hestene kan skrittet i voltigebanen for hånd før konkurransen starter.

2. Under konkurransen skal porten inn til banen være stengt og kun åpnes når hoveddommeren gir signal for innløping og når ekvipasjen skal forlate banen etter avsluttet program.

3. Etter tur oppholder de startende seg utenfor banen klar til innløping så snart startsignal blir gitt. Ekvipasjer som ikke er kommet inn på banen innen 60 sekunder etter at signal er gitt, blir eliminert. Starttid ifølge oppsatt tidsskjema skal gjelde.

§ 733 – Organisatoriske og øvrige tekniske krav

1. Generelle bestemmelser for stevner fremgår av KR I Kap. 4.

2. Det skal ved voltigestevner være følgende personell:

- a) dommere i h.h.t. §§ 780-781
- b) skriver til hver dommer
- c) tidtager
- d) steward
- e) person for oppsetting av startliste
- f) personell for innsamling av protokoller og utregning av resultater (med nødvendig utstyr)
- g) personell til betjening av musikkanlegg
- h) personell til raking av banen
- i) personell med ansvar for oppvarmingsbanen(e)
- j) portvakt

3. Ved voltigestevner skal det foreligge følgende utstyr:

- a) bord med stoler for dommerne og skriverne
- b) pledd til beskyttelse mot kulde
- c) godt med skrivesaker
- d) dommerprotokoller ferdig utfylt
- e) tidtagningsur hos hoveddommer
- f) tavle for startlister og resultatlister
- g) startliste ved oppvarmingsbane og hos hver dommer
- h) bjelle for signalgivning
- i) høytaleranlegg
- j) eventuelt voltigetønne

KAP 4 – KONKURRANSEN

§ 740 – Gangart og voltestørrelse, oppløfter

1. I NRYF E-program og NRYF D-program er gangarten skritt. I NRYF C-program for tropp er gangarten skritt i kùr. I alle andre klasser er gangarten galopp. Alle øvelser må utføres med hesten i riktig galopp (ikke kontragalopp). Før oppvisningen starter, må hesten vises i trav minst en runde på volten.

2. Under utførelsen av programmet skal hesten gå på en volte med 15 m i diameter. I NRYF D- og C-program kan diameteren være 13 til 15 m. Samme diameter må holdes gjennom hele programmet.

Det er valgfritt å starte til høyre eller venstre. Det kan ikke byttes hånd under utførelsen av programmet.

3. Oppløfterens plassering er bak longøren, unntatt under oppløft.

§ 741 – Halthet og ikke konkurransemessig skikk

Dersom hoveddommeren finner at en hest viser *tydelig halthet*, som ikke kan oppfattes som en mer eller mindre tilfeldig urenhet i gangen, skal ekvipasjen elimineres. Det samme gjelder om hesten viser seg å ikke være i konkurransemessig skikk. Hoveddommeren avbryter på en vennlig, men bestemt måte oppvisningen og ber ekvipasjen forlate banen. Denne beslutningen kan ikke det ikke nedlegges protest mot.

§ 742 – Inn- og utløping, hilsning

Når hoveddommeren gir signal, må ekvipasjen komme inn på banen og hilse innen 60 sekunder. Både voltigør(er), longør og eventuell oppløfter skal hilse.

Alle voltigører som bruker samme hest, løper inn og hilser samtidig, før de løper ut igjen og venter samlet utenfor sirkelen i påvente av sin tur.

Voltigøren(e) bestemmer selv hvordan han/de skal komme inn på og forlate banen og hvordan hilsning før og etter oppvisningen skal utføres, men dette må foregå uten show-effekter. Umiddelbart etter avgang for (siste) voltigør, og senest rett etter utgang fra volten, skal innspenningene på hesten løsnes. Hest, longør og voltigør(er) hilser dommer A til avskjed fra midten av volten. Dommer A hilser tilbake før ekvipasjen forlater banen.

Musikk under inn- og utgang er tillatt hvis ikke hoveddommeren bestemmer noe annet.

§ 743 – Start, travrunde og avslutning

1. Ekvipasjen har startet i det voltigøren(e) hilser før første omgang i første avdeling og avslutter i det voltigøren(e) har hilst etter å ha fullført siste omgang i siste avdeling.

2. Travrunden utføres etter hilsing. Når voltigøren(e) forlater midten av volten, skal longøren umiddelbart lede hesten ut på volten. Longøren kan leie hesten ut på volten, men dette medfører trekk i bedømmingen. Longelinen skal være slett utstrekkt og uten vridning og knuter.

Hesten skal, på longørens signal, vise minimum en kvart runde i arbeidstrav med en klar to-takts travrytme. Dette vurderes av dommerne. Det er tillatt å stoppe hesten, skritte og/eller galoppere før den viser travrunden.

Når hoveddommeren har ringt med klokken for at hesten er i godkjent stand, setter longøren hesten rolig over i galopp. Før overgangen til galopp er det tillatt å stoppe hesten og/eller la den skritte et kort stykke. Justering av utstyr (f.eks. lengde på innspenninger) er tillatt.

3. Første øvelse skal starte senest 30 sekunder etter bjellesignalet. Dersom voltigøren ikke har startet innen fristen, kan dommer A be om start.

4. Hesten bedømmes under innløp, ved hilsen og under travrunden.

§ 744 – Fall og styrt

Individuell konkurranse: Enhver berøring av bakken som ikke er foreskrevet, regnes som fall.

Ved fall under det obligatoriske programmet må oppvisningen fortsette innen 30 sek. med nytt Opphopp og neste obligatoriske øvelse.

Ved fall under kür må oppvisningen fortsette innen 30 sek etter at signal for fall er gitt.

Ved styrt blir ekvipasjen eliminert, og hesten får ikke brukes igjen under stevnet uten mønsterring og godkjenning av overdommer.

§ 745 – Ikke tillatt hjelp

Ekipasjen får ikke motta hjelp etter at den har startet, uavhengig av om utøverne har bedt om det eller ikke. Ved fall eller styrt eller uforutsette problemer med utstyret, der hoveddommeren avbryter oppvisningen, er det likevel tillatt å motta hjelp til å fange inn hesten, ta hånd om utøvere samt rette på bekledning og hestens utrustning.

Overtredelse av forbudet mot ikke tillatt hjelp medfører eliminering.

§ 746 – Musikk

1. Både obligatorisk program og kür skal utføres til musikk. Arrangøren kan opprette en digital mappe for musikken og sende en lenke til de påmeldte ekvipasjene. Hver ekvipasje må selv sørge for at musikken deres blir lastet opp i mappen. Stevnearrangør kan også be om å få musikk tilsendt som filer ved påmelding. Ekipasjene må i tillegg ha med musikken sin til stevnet på en merket USB-pinne som back up.

2. Kun rene tekniske feil i forbindelse med avspillingen kan lastes arrangøren. Dersom musikken svikter, avgjør hoveddommer om ekvipasjen skal stoppes og vente til feilen kan rettes, eller om ekvipasjen skal fortsette uten musikk.

§ 747 – Pause mellom omgangene

1. I NRYF A- og NRYF B-program skal det som hovedregel være en pause på minst 1 time mellom det obligatoriske programmet og kür. Det er imidlertid anledning til å starte de to omgangene fortløpende dersom dette er mest hensiktsmessig. Dette må klareres med dommeren på forhånd.

I FEI-program med teknisk test kan teknisk og kür startes fortløpende.

2. I NRYF D-program individuelt og NRYF C-program starter voltigøren(e) de to omgangene fortløpende, men må vente på nytt signal fra dommer for å starte andre omgang.

3. I NRYF D-program tropp er det naturlig med et opphold mellom omgangene for å skifte fra omgang en på hest til omgang to på tønne.

4. Dersom en hest eller longør starter flere ganger i samme klasse, trekkes disse først under trekking av startrekkefølge. I NRYF A-program og NRYF B-program der samme hest starter flere ganger (med ulik innløp), eller der samme longør longerer flere hester, er det et minimumskrav på seks hester (minst 12 minutter) mellom startene for samme longør/hest.

§ 748 – Signalgivning

Til signalgivning brukes en stor bjelle, ikke fløyte.

Hoveddommeren gir signal i følgende tilfeller:

1. Signal til ekvipasjen om å komme inn på banen.

2. Signal for å starte det obligatoriske programmet og kür.

For individuell konkurranse gjelder: Dersom mer enn én voltigør bruker samme hest, gis det bare signal til første utøver til å starte det obligatoriske programmet. Neste utøver begynner sin oppvisning straks den forrige har hoppet ned uten å vente på nytt signal. I kür får hver voltigør nytt signal.

3. Ved utløp av maksimumstiden.

4. For å stoppe utøveren eller oppvisningen ved uforutsette hendelser som krever reparasjon eller justering av utstyr, eller andre situasjoner som krever øyeblikkelig oppmerksomhet.

5. For å sette i gang oppvisningen igjen etter et avbrudd. Oppvisningen må fortsette innen 30 sekunder etter at signal er gitt.

6. For å stoppe tiden ved fall der voltigøren har landet på annen måte enn på begge føtter og ikke er i stand til å fortsette med det samme eller vende tilbake til oppstilling sammen med resten av troppe.

§ 749 – Tidtaking

1. For det obligatoriske programmet starter tidtakingen i det (den første) voltigøren berører bøylene. Den slutter i det (den siste) voltigøren lander etter siste øvelse i blokk to.

2. For kür starter tidtakingen i det (den første) voltigøren berører bøylene og slutter i det maksimumstiden går ut.

3. Dersom hoveddommeren av en eller annen grunn gir signal til å avbryte oppvisningen, stoppes klokken. Klokken startes igjen i det voltigøren berører bøylene etter å ha fått signal om å fortsette.

KAP 5 - PROGRAMMENE

§ 750 – Generelt om programmene

1. Generell beskrivelse

De til enhver tid gjeldende programmer ligger på rytter.no.

Som hovedregel går et program over to omganger. Første omgang går i et obligatorisk program, mens andre omgang går i kür. FEIs program for pas-de-deux går over to omganger i kür. NRYF E-program går i bare en omgang med kür.

Med unntak for show-klasse er det ikke tillatt å utføre gymnastiske øvelser eller dans på bakken.

2. Obligatorisk program

Det obligatoriske programmet består av gitt antall faste øvelser, som vises i en fast rekkefølge. Voltigøren skal vise at han behersker grunnelementene i voltige og et utvalg av statiske og dynamiske øvelser. Øvelsene er nærmere beskrevet i Kap. 6.

3. Kür

a) I kür kan voltigørene vise sitt artisteri. De kan planlegge et originalt program bygget over sine egne ferdigheter, ideer og spesialiteter i enkle, doble og tredoble selvvalgte øvelser.

Et kür-program skal være satt sammen av øvelser og overganger med en interessant innledning, flere høydepunkter og en interessant avslutning.

b) En kür består av statiske og dynamiske øvelser, som bedømmes etter vanskelighetsgrad, komposisjon, teknisk utførelse og dessuten hesten og generelt inntrykk.

c) Øvelsene er gruppert i 4 vanskelighetsgrader. For å regnes med under vanskelighetsgrad, må en statisk øvelse holdes i minst 3 galoppslag.

En dynamisk øvelse kan bare regnes med under vanskelighetsgrad hvis voltigørens tyngdepunkt forflyttes i en annen retning enn tyngdekraftens.

d) Under komposisjon bedømmes variasjon i utvalget av øvelser, variasjon i voltigørens posisjon på hesten, om øvelser og overganger er tilpasset hesten og i harmoni med hesten, koreografi, tolking og bruk av musikken, kreativitet og originalitet.

e) Under utførelse bedømmes kvaliteten i voltigøren(e)s utførelse av øvelsene og harmonien med hesten.

f) En liste over mulige øvelser og deres relative vanskelighetsgrad er å finne i FEIs "Guidelines for Judges".

4. Teknisk test

a) Teknisk test består av 5 tekniske øvelser og fritt valgte øvelser satt sammen til et program. De tekniske øvelsene er i kategoriene balanse, timing/ rytme, styrke, spenst og harmoni:

1. Stående baklengs
2. Hjul fra nakke til rygg
3. Underarms håndstående, sideveis
4. Opphopp eller stuss opphopp til motsatt side skulderstående
5. Baklengs nå utført bak gjorden

b) De tekniske øvelsene vises i valgfri rekkefølge. En teknisk øvelse kan gjentas senere i programmet uten fradrag. Andre gang øvelses vises, settes det karakter, men første visning av øvelsen teller i utførelse og komposisjon. Hvis en teknisk øvelse ikke blir vist, får den karakteren 0.

c) Teknisk test for Young Vaulters består av 3 utvalgte tekniske øvelser. Utøveren velger selv hvilke 3 av de 5 angitte tekniske øvelsene han/hun vil bruke. Dersom utøveren viser flere enn 3 angitte øvelser, vil kun de tre første øvelsene telle.

d) Maksimumstiden er 1 minutt.

5. Hesten

a) Puss og utstyr

Hesten skal være velpusset. Manen kan være flettet. Alt utstyr skal være korrekt tilpasset. Hesten skal være korrekt innspent med nakken som høyeste punkt og nesen foran loddplanet.

b) Bevegelser og lydighet

Hesten skal bevege seg i en løsgjort og balansert arbeidsgalopp med smidig og regelmessige gang, samt god bydning og selvbæring. Den skal være lydig, bøyd til innvendig side og med stabil kontakt på longelinen. Den skal la seg styre av korrekte og knapt synlige hjelpere.

§ 751 – Spesielle bestemmelser for individuell konkurranse

1. Under oppvisningen må ingen annen enn voltigøren og longøren, og eventuelt oppløfter der dette er tillatt, befinne seg inne i voltigevolten.

2. Flere deltagere på samme hest

a) Alle voltigører som bruker samme hest, kommer inn på banen sammen.

b) Alle voltigørene utfører det obligatoriske programmet rett etter hverandre uten å vente på startsignal.

Voltigørene utfører det obligatoriske programmet og kür i samme rekkefølge.

c) Neste voltigør må ikke komme inn på voltigevolten før forrige voltigør har fullført sin siste avgang. Overtredelse av dette medfører eliminering av innkommende voltigør.

3. Start i flere klasser

En voltigør kan ikke starte individuelt i flere galoppklasser på samme hest på samme stevne.

En voltigør som er kvalifisert til å starte individuell Vanskelig nivå, kan ikke starte i individuelt NRYF C-program (Lett nivå), unntatt i treningsklasse for hest, jf. § 722.2.

§ 752 – NRYF A-program for tropp 2* jr

1. Obligatorisk program Test 2

Programmet består av 8 øvelser, som vises i en fast rekkefølge.

1. Opphopp
2. Grunnsits
3. Fane
4. Mølle
5. Saks første del
6. Saks andre del
7. Stående
8. Første del av flanke fulgt av avgang til innsiden

2. Kür

Hver voltigør må vise minst én øvelse i kür-programmet.

Det kan ikke være flere enn 3 voltigører samtidig på hesten. Minst 1 av voltigørene må hele tiden være i kontakt med hesten i 2-mannsøvelser og minst 2 voltigører i 3-mannsøvelser. Øvelser hvor disse kravene ikke oppfylles, gir ikke poeng.

Bare tropp som har oppnådd 5,0 to ganger med inntil 2 voltigører samtidig på hesten, kan ha 3 voltigører samtidig på hesten. Troppen kan bytte ut inntil 2 troppmedlemmer uten å miste kvalifiseringen.

3. Maksimumstid

a) For det obligatoriske programmet er maksimumstiden 7 minutter.

b) For kür er maksimumstiden 4 minutter.

§ 753 – NRYF A-program – individuell konkurranse 2* jr

1. Obligatorisk program Test 2

Programmet består av 8 øvelser, som vises i en fast rekkefølge.

1. Opphopp
2. Grunnsits
3. Fane
4. Mølle
5. Saks første del
- 6 Saks andre del
7. Stående
8. Flanke første del, avgang til innsiden

2. Kür

Se generelt om kür i § 750.3.

3. Maksimumstid

a) For det obligatoriske programmet er det ingen maksimumstid.

b) For kür er maksimumstiden ett minutt.

§ 754 – NRYF B-program for tropp og individuell konkurranse 1*

1. Generelt

a) NRYF B-program består av et obligatorisk program og en kür.

b) Maksimumstiden for tropp i obligatorisk er like mange minutter som antall voltigører i troppen. For kür er maksimumstiden 3 minutter. For individuelle voltigører er det ingen maksimumstid i obligatorisk, mens maksimumstiden i kür er 1 minutt.

2. Obligatorisk program Test 1

Programmet består av 7 øvelser, som vises i en fast rekkefølge.

1. Opphopp
2. Grunnsits
3. Fane
4. Stående
5. En sving med lukkede ben
6. Halv mølle (baklengs)
7. En baklengs sving med åpne ben, etterfulgt av en kvart mølle til innsiden, avgang til innsiden

3. Kür

a) Tropp

Hver voltigør må vise minst en øvelse i kür-programmet. Det kan være maksimum 6 øvelser med 3 voltigører på hesten samtidig. Bare tropp som har oppnådd 5,0 to ganger med inntil 2 voltigører samtidig på hesten, kan ha 3 voltigører samtidig på hesten. Troppen kan bytte ut inntil 2 troppmedlemmer uten å miste kvalifiseringen.

b) Individuelle voltigører

Individuelle voltigører skal vise både dynamiske og statiske øvelser. Opphopp og avgang teller. Vanskelighetsgrad teller ikke i NRYF B-program. Utvendig stusshopp skal ikke inngå i NRYF B-program.

§ 755 – NRYF C-program for tropp og individuell konkurranse

1. Generelt

a) NRYF C-program består av et obligatorisk program og en kür som vises fortløpende.

b) Opphopp kan skje i skritt eller galopp og bedømmes ikke. En separat oppløfter skal være med hvis voltigøren(e) skal hoppe opp i skritt. Avgang/avsprang skjer i galopp.

c) Maksimumstiden er for tropp 3 min til sammen. Ved individuell konkurranse er det ingen maksimumstid.

2. Obligatorisk program

Programmet består av 6 øvelser, som vises i en fast rekkefølge.

1. Grunnsits
2. Fane (ben strekkes før armen)
3. Halv mølle
4. To svinger
5. Knestående med armene utstrekt
6. Avgang til innsiden

3. Kür

a) Tropp

Voltigørene utfører en kür i skritt. Maksimumstiden er 3 minutter med maksimum to voltigører på hesten av gangen.

b) Individuell konkurranse

Voltigøren utfører maksimalt 5 statiske øvelser, som holdes i 3 galoppsprang. Det kan være maksimalt 2 D-øvelser. Øvelsene må være forskjellige for å få karakter for vanskelighetsgrad.

§ 756 – NRYF D-program for tropp og individuell konkurranse

1. Generelt

a) NRYF D-program for tropp består av et obligatorisk program til hest og et kür-program på tønne. Første omgang vises i skritt til hest på høyre eller venstre hånd. Deretter vises annen omgang som kür på tønne. Maksimaltiden for kür er 3 minutter. Det skal være maksimalt to voltigører på tønne samtidig.

NRYF D-program for individuell konkurranse består av to omganger i skritt på hest på høyre eller venstre hånd. I kür utfører voltigøren maksimalt 5 statiske øvelser, som holdes i 3 steg.

b) Opphopp bedømmes ikke. En separat oppløfter skal være med i troppen. Avgang bedømmes heller ikke.

c) Det er ingen maksimumstid i obligatorisk program.

2. Obligatorisk program

Programmet består av 5 øvelser, som vises i en fast rekkefølge.

1. Grunnsits (som NRYF C-program)
  2. Fane – 2 takter i benk, 2 takter med strekt ben
  3. Halv mølle
  4. To sving
  5. Knestående (som NRYF C-program)
- Avgang (bedømmes ikke)

§ 757 – NRYF E-program for tropp, par og individuell konkurranse

1. Generelt

a) NRYF E-program er rekrutteringsklasser for nybegynnere som kun består av én runde i kür.

b) Klassene kan settes opp på tønne eller på hest i skritt, dette må angis i stevneinvitasjonen.

2. Troppkonkurranse

a) 3-6 voltigører, maks 2 voltigører på hesten/tønna av gangen.

b) Kür-program på maksimalt 3 minutter, uavhengig av antall voltigører

3. Pas-de-deux (parkonkurranse)

a) Kür-program på 2 minutter

b) Under programmet (mellom opphopp og avgang) må begge voltigørene hele tiden være i kontakt med hesten, bøylene eller hverandre.

c) Dersom klassen arrangeres på tønne, kan klassen arrangeres som en showklasse der showeffekter er lov, for eksempel kostymer, pynt, osv. Det er ingen rangering her, men anledning til å kåre ”beste kostyme”.

4. Individuell konkurranse

Kür-program på 1 minutt.

§ 758 – FEI-program for par (pas-de-deux)

1. Generelt

a) FEI-program for par (pas-de-deux) går over én runde i kür med varighet maksimum 2 minutter.

b) Under programmet må begge voltigørene hele tiden være i kontakt med hesten, bøylene eller hverandre. Avhopp og opphopp som en del av programmet er tillatt og anbefales.

§ 759 – FEI-program 3* og Young Vaulters 2*

1. Obligatorisk program

a) FEI Senior 3* Test 3

Programmet består av 8 øvelser, som vises i en fast rekkefølge:

1. Opphopp
2. Fane
3. Mølle
4. Saks første del
5. Saks andre del

- 6 Stående
7. Flanke første del
8. Flanke andre del

b) FEI Young Vaulters 2* Test 2

Programmet består av 8 øvelser, som vises i en fast rekkefølge.

1. Opphopp
2. Grunnsits
3. Fane
4. Mølle
5. Saks første del
- 6 Saks andre del
7. Stående
8. Flanke første del, avgang til innsiden

2. Teknisk program

I FEI Young Vaulters 2* velger voltigøren 3 av de 5 faste tekniske øvelsene.

I FEI-program 3* utføres alle de 5 tekniske øvelsene.

Se mer om teknisk program i kap. 5.

3. Kür

Se generelt om kür i § 750.3.

4. Maksimumstid

a) For det obligatoriske programmet er det ingen maksimumstid.

b) For teknisk program og kür er maksimumstiden ett minutt.

KAP 6 – ØVELSENE

§ 760 – Generelt om de obligatoriske øvelsene

Hver øvelse skal følge *rett etter* den foregående. De ulike delene av øvelser som består av mer enn ett element, skal følge *straks etter* foregående element. Statistiske øvelser (Grunnsits, Fane, Knestående og Stående) skal holdes i 4 galoppslag. Se illustrasjoner i Tillegg 5.

§ 761 – Opphopp

1. I galopp

Hver blokk med øvelser begynner med et Opphopp. Voltigøren springer langs longelinen frem til hestens skulder. På vei mot hesten begynner han å galoppere i takt med hestens forben. Før han griper bøylene, skal voltigørens skuldre og hofter være parallelle med hestens skuldre og overkroppen rett. Etter å ha grepet bøylene, hopper voltigøren frem på samlede ben, så nær hestens innvendige forben som mulig, for å skape energi til opphoppet. Hodet senkes, og høyre ben svinges straks opp så høyt som mulig, mens bekkenet løftes høyere enn hodet med venstre ben strukket nedover. Når bekkenet er høyeste mulige posisjon, senker voltigøren det utstrakte høyrebenet og lander mykt, opprett og midt på skrevs over hesten med loddrett overkropp.

2. I skritt

I skritt løftes voltigøren opp av en oppløfter. Grepet i bøylene er som i galopp. Oppløfteren tar tak i voltigørens venstre ben, som er bøyd. Voltigøren hopper selv opp og får kun nødvendig hjelp av oppløfteren.

§ 762 – Avgang og avsprang

1. Avgang

Fra en stilling overskrevs svinger voltigøren det strake høyre benet over hestens nakke i en høy, vid bue (som en halvsirkel). Overkroppen holdes opprett og nesten loddrett, mens venstre ben holdes strukket nedover og i kontakt med hesten uten å skifte stilling. Hvert håndtak blir sluppet og grepet igjen etter som benet passerer. Når høyre ben peker mot der hestens indre forben treffer marken, løftes og strekkes venstre ben, slik at bena samles uten å nøle på hestens innvendige side. Voltigøren strekker bena nedover og skyver litt fra oppover i det han slipper bøylene. Han lander med nesten samlede ben og løper straks i samme retning som hesten.

2. Avsprang

Fra Grunnsits svinger voltigøren seg opp i håndstående for så direkte å skyve fra innover og bakover for innvendig avsprang, og utover og bakover for utvendig avsprang. Landingen er med samlede ben.

§ 763 – Grunnsits

1. Mekanikk

Voltigøren sitter overskrevs, opprett og midt på hesten rett bak voltigegjorden, med bena strukket nedover og i kontakt med hesten, slik at linjen gjennom skulder, hofter og hæl er loddrett. Voltigørens skuldre er parallell med bøylene. Armene er strukket rett ut til sidene med fingertuppene i øyehøyde. Bena er strukket nedover, og forsiden av knær, ankler og tær danner en rett linje og peker nesten rett forover. Denne statiske øvelsen avsluttes ved å gripe tak i begge bøylene samtidig.

2. Å bedømme

Smidigheten (spesielt i midje og hofter) og stillingen.

§ 764 – Fane

1. Fane

a) Mekanikk

Fra å sitte overskrevs kommer voltigøren opp i knelende stilling på begge ben samtidig og fører straks begge ben diagonalt over hestens rygg. Forsiden av voltigørens knær, ankler og føtter er i kontakt med hestens rygg med vekten fordelt over hele benet fra knær til tær. Hodet holdes oppe med ansiktet forover. Høyre ben og venstre arm løftes samtidig og holdes utstrakt henholdsvis bakover og forover høyere enn voltigørens hode og med foten høyere enn hånden. Høyre hånd holder håndtaket. Skuldrene er rett over bøylen, og hofter og skuldre er parallelle med bakken. Voltigørens kropp tegner en jevn bue fra hånden til foten. Denne statiske øvelsen avsluttes ved å gripe håndtaket med venstre hånd og samtidig strekke begge ben ned for å gli mykt tilbake til å sitte overskrevs.

I NRYF C-program løftes benet før armen løftes.

I NRYF D-program løftes bare benet, mens begge hender beholder grepet i bøylen.

b) Å bedømme

Balanse og smidighet.

2. Fane uten arm

a) Mekanikk

Fra sittende går voltigøren opp på kne med begge benene samtidig, og lander med bena diagonalt på tvers av hestens rygg i boks-posisjon. Venstre kne er på venstre siden av hestens rygggrad, og venstre tå er på høyre side av hestens rygggrad. Det venstre benet er i konstant kontakt med hestens rygg, med vekten fordelt fra kne til tå gjennom hele øvelsen.

Voltigøren holder hodet hevet og ser i samme retning som hesten beveger seg. Høyre ben er løftet og strukket ut, med foten minimum over hoftehøyde. Begge hendene holder oppå håndtakene. Skuldrene er plassert rett over håndtakene, og hofter og skuldre er i en parallell posisjon med hestens hofter og skuldre. Det er en jevn bue gjennom voltigørens kropp fra halsen og gjennom foten. Etter å ha vist øvelsen i fire steg fører voltigøren høyre ben strakt ned langs høyre side av hesten, flytter vekten frem og over armene, strekker venstre ben ned langs hestens venstre side og sklir forsiktig ned til sittende posisjon.

I obligatorisk test 1 i Vaulting World Challenge ender øvelsen i boks-posisjon.

b) Å bedømme

Harmoni med hesten. Balanse og smidighet (i skuldre og hofter).

§ 765 – Mølle

1. Mekanikk

a) Fra å sitte overskrevs utfører voltigøren en full vending på hesteryggen gjennom fire like lange faser. Hvert ben strekkes og føres over hesten i en høy, vid bue (som en halvsirkel). Det motsatte benet holdes rolig, strukket ned og i kontakt med hesten. Overkroppen holdes opprett, midt over hesten og nesten loddrett. Hode og kropp roterer for hver gang benet flyttes.

Møllen har fire faser og utføres med fire galoppslag pr. fase.

Fase 1: Høyre ben føres over hestens hals. Hver bøyle slippes og gripes igjen etter som benet passerer. Fase 1 slutter med voltigøren sittende vendt inn mot volten og med hodet og skuldrene vendt innover, med bena sammen og i kontakt med hesten.

Fase 2: Venstre ben føres over hestens kryss. Hendene skifter grepet i bøylen. Fase 2 slutter med voltigøren sittende overskrevet og baklengs på hesten.

Fase 3: Høyre ben føres over hestens kryss. Hendene skifter grepet i bøylen. Fase 3 slutter med voltigøren sittende vendt ut av volten med hodet og skuldrene vendt utover, med bena sammen og i kontakt med hesten.

Fase 4: Venstre ben føres over hestens hals. Hver bøyle slippes og gripes igjen etter som benet passerer. Fase 4 slutter med voltigøren sittende overskrevet og vendt forover.

Avgang på innvendig side følger straks etter uten å nøle og i løpet av 4 galoppslag.

b) Halv mølle

Halv mølle er en forberedende øvelse til mølle og utføres på samme måte, med følgende faser:

Fase 1: Utvendige ben føres over hestens hals slik at voltigøren blir sittende vendt inn mot volten og med hodet og skuldrene vendt innover, med bena sammen og i kontakt med hesten.

Fase 2: Utvendige ben føres tilbake over hestens hals til grunnsits med begge hender i bøylen.

Fase 3: Innvendige ben føres over hestens hals slik at voltigøren blir sittende vendt ut mot volten og med hodet og skuldrene vendt utover, med bena sammen og i kontakt med hesten.

Fase 4: Innvendige ben føres tilbake over hestens hals til grunnsits.

2. Å bedømme

Smidighet, luft og presisjon.

§ 766 – Sving

1. Mekanikk

Sving er en forberedende øvelse til saksen

Fra å sitte overskrevet svinger voltigøren de strake bena bakover og oppover for å slå bena sammen over hestens rygg, for deretter å gli mykt ned igjen til å sitte opprett og midt på, overskrevet på hesten. Voltigøren bør komme så nær håndstående som mulig. For å få godkjent (5) kreves det 45 ° mellom hest og voltigør.

Ved to svinger utføres disse rett etter hverandre uten å slippe taket i bøylen.

2. Å bedømme

Høyden og kontrollen

§ 767 – Saksen

1. Mekanikk

Saksen består av en rotasjon omkring den loddrette kroppsaksen samtidig som bena strekkes ut. Saksen består av to deler, som blir bedømt som to ulike øvelser, og i begge deler er rotasjonen av kroppen avsluttet før voltigøren lander mykt, opprett og midt på, overskrevs på hesten.

Første del: Fra å sitte over skrevs svinger voltigøren de strake bena bakover og oppover til han når en tilnærmet håndstående stilling med strake armer for å oppnå maksimal høyde. Uten avbrudd i bevegelsen vris hoften mot venstre slik at bena passerer hverandre tett sammen og krysser nær det høyeste punktet. Voltigørens ben beskriver en høy bue med begge bena like langt fra bakken. Første fase avsluttes ved at voltigøren lander mykt, opprett og midt på, baklengs og overskrevs på hesten.

Andre del: Fra å sitte baklengs overskrevs svinger voltigøren de strake bena forover og oppover i det han hever de bøyde hoftene så høyt som mulig. Armene strekkes ut for å oppnå maksimal høyde, og vinkelen mellom armer og kropp er så stor som mulig. Uten avbrudd i bevegelsen vris hoftene mot høyre slik at bena passerer hverandre tett sammen og krysser nær det høyeste punktet. Voltigørens ben beskriver en høy bue med begge bena like langt fra bakken. Den andre fasen avsluttes ved at voltigøren lander mykt, opprett og midt på, forlengs og overskrevs på hesten.

2. Å bedømme

Høyden, løftet og kontrollen.

§ 768 – Stående, knestående

1. Mekanikk

a) Stående

Fra å sitte overskrevs kommer voltigøren opp i knelende stilling på begge ben samtidig for så å hoppe direkte og mykt opp på begge føtter. Hodet holdes løftet med blikket rettet fremover. Føttene holdes rolig med vekten likt fordelt over hele fotsålen gjennom hele øvelsen. Bena holdes tett sammen, og føttene peker forover. Bøylene slippes samtidig i det voltigøren reiser seg til full stående stilling med en rett linje gjennom skuldre, hofter og hæl. Armene strekkes straks ut til sidene med fingertuppene i øyehøyde. Den statiske øvelsen avsluttes i det voltigøren tar tak i bøylene samtidig med begge hender. Hodet holdes løftet med blikket rettet fremover, mens voltigøren glir mykt ned med strak ben til han sitter overskrevs på hesten.

b) Knestående

Fra å sitte overskrevs kommer voltigøren opp i knelende stilling på begge ben. Hodet holdes løftet med blikket rettet fremover. Bena holdes rolig med bena sammen, føttene pekende bakover og vekten likt fordelt over forsiden av leggene og føttene gjennom hele øvelsen. Bøylene slippes samtidig i det voltigøren reiser seg til full knelende stilling med en rett linje gjennom skulder, hofter og kne. Armene strekkes straks ut til sidene med fingertuppene i øyehøyde. Den statiske øvelsen avsluttes i det voltigøren tar tak i bøylene samtidig med begge hender. Hodet holdes løftet med blikket rettet fremover, mens voltigøren glir mykt ned med strak ben til han sitter overskrevs på hesten.

2. Å bedømme

Balanse og stilling.

§ 769 – Flanke

1. Mekanikk

a) Første del:

Fra å sitte over skrevs på hesten svinger voltigøren de strake bena oppover og går opp i håndstående med strake armer for å oppnå maksimal høyde. I høyeste stilling bøyes hoftene brått, uten avbrudd i bevegelsen, slik at bena kommer ned i nesten loddrett stilling og det dannes et "spyd" der hoftene et øyeblikk er over voltigegjorden. Voltigøren glir deretter mykt ned i en opprett stilling sittende med begge ben på innsiden, i det han først berører hesten med utsiden av den høyre leggen.

b) Andre del:

Fra å sitte til innsiden svinger voltigøren de strake bena oppover og går opp i håndstående med strake armer for å oppnå maksimal høyde. Deretter foretas avsprang til utsiden med kroppen i fartsretningen og med landing på samlede ben.

2. Å bedømme

Løft og kontroll.

KAP 7 – BEDØMMELSEN

§ 770 – Karaktergivning

1. De obligatoriske øvelsene, kùr-programmet og allment inntrykk karaktersettes i henhold til følgende karakterskala:

Utmerket	10	Ikke tilfredsstillende	4
Meget bra	9	Ganske dårlig	3
Bra	8	Dårlig	2
Ganske bra	7	Meget dårlig	1
Tilfredsstillende	6	Ikke utført, eller	
Godkjent	5	"pga. fradrag"	0

2. Høyeste karakter er 10,0. En desimal er tillatt.

3. Hver enkelt karakter skal skrives ned på dommerskjemaene. Det samme gjelder for vanskelighetsgrad i kùr og alle fradrag.

4. Bedømmingskriterier for øvelsene er beskrevet i FEIs "Vaulting Guidelines"².

5. Bedømming av hesten

a) Karakteren for hesten gis etter følgende kriterier på vanskelig og middels nivå, dvs FEI 1*, 2* og 3*, og NFYR A- og B-program:

1. Galoppkvaliteten (60%)
Rytme, løsgjorthet, kontakt, energi/bakbensaktivitet, retthet og samling
2. Voltigeegenskaper (25%)
Jevnhet i tempo og voltestørrelse, lydighet, reaksjon på voltigøren(e)
3. Helhet og longering (15%)
Longørens posisjon (posisjon i forhold til hesten, står stille underveis)
Korrekt tilpassede innspenningstøyler
Bruk av hjelpere (pisk og longeline)
4. Helhetsinntrykk
Innløp og hilsning for longør og hest
Presentasjon og kontroll i travrunden
Longørens klær og hestens utstyr
Voltigøren(es) innløp og hilsning

Se for øvrig beskrivelse av bedømming av hest i FEIs "Guidelines for Judges".

b) Karakteren for hesten gis etter følgende kriterier i NRYF E-, D- og C-program:

1. Gangartskvaliteten (20%)
Rytme, løsgjorthet, kontakt, energi/bakbensaktivitet, retthet og samling
2. Voltigeegenskaper (40%)
Jevnhet i tempo og voltestørrelse, lydighet, reaksjon på voltigøren(e)

3. Longeringen (40%)
Longørens posisjon (posisjon i forhold til hesten, står stille underveis)
Korrekt tilpassede innspenningstøyler
Bruk av hjelpere (pisk og longeline)
Innløping og hilsning for longør og hest
Presentasjon og kontroll i travrunden

§ 771 – FEI program for tropp og individuell konkurranse

1. Obligatorisk program

a) Tropp

Hver øvelse utført av hver voltigør får en karakter. Alle voltigørene i en tropp må utføre det obligatoriske programmet. For hver øvelse legges karakterene for alle voltigørene sammen. Summen for hver øvelse legges igjen sammen og deles på antall voltigører i troppen.

Det obligatoriske programmet bedømmes etter følgende kriterier:

- Hesten 25%
- Tekniske øvelser 75%

b) Individuell konkurranse

Det obligatoriske programmet bedømmes etter følgende kriterier

- Hest 25%
- Tekniske øvelser 75%

c) Fradrag for feil

Karakteren reduseres med 1 poeng:

- for hvert galoppslag mindre enn 4 under øvelsene Grunnsits, Fane, Knestående og Stående. Galoppslagene telles ikke før øvelsen blir vist, og travsteg regnes som manglende galoppslag.
- for hver rytmefeil i Møllen
- for manglende kneling før Fane eller Stående
- for å støtte seg mot hestens hals uten å miste stillingen i Fane
- for hver landing (Avgang, Flanke) som ikke utføres med samlede ben.

Karakteren reduseres med 2 poeng:

- ved å gjenta en obligatorisk øvelse uten å forlate hesten
- for å ta nytt tak i bøylene (tap av balanse) under Grunnsits, Fane og Stående
- feil rekkefølge av øvelser fulgt av korrekt gjentagelse uten å forlate hesten.

Karakteren blir 0:

- for hver obligatorisk øvelse som helt eller delvis ikke blir vist
- for å forlate hesten under en obligatorisk øvelse uten foreskrevet avgang
- for hver obligatorisk øvelse som vises i feil rekkefølge uten å bli rettet
- for å gjenta en obligatorisk øvelse 2 ganger
- for å ta nytt tak i bøylene 2 ganger
- for hver øvelse som helt eller delvis blir vist bare i trav
- for å utføre Saksen i feil retning
- for øvelser utført av reservevoltigøren uten gyldig grunn

Ved fall under en øvelse gis karakteren 0 – ikke utført – for den aktuelle øvelse. Ved fall mellom to øvelser får bare den følgende øvelsen poeng.

Dersom to øvelser vises i omvendt rekkefølge, gis første øvelse karakteren 0.

Se også FEIs "Guidelines for Judges".

2. Kür

a) Dømmes etter følgende kriterier:

- Hesten 25%
- Tekniske øvelser 50%
- Artistisk 25%

b) Bedømming av tekniske øvelser

Vanskelighetsgrad

De 10 øvelsene med høyest vanskelighetsgrad er tellende etter følgende vekting:

R (Risk)	risiko øvelser	1,3 poeng
D (Difficult)	vanskelige øvelser	0,9 poeng
M (Medium)	middels vanskelige øvelser	0,4 poeng
E (Easy)	lette øvelser	0,0 poeng

Kür-programmet må bestå av minst 7 øvelser.

Hvis det vises færre øvelser enn minstekrav, blir det ikke gitt karakter for vanskelighetsgrad. I dette tilfellet må dommerne kalles sammen av hoveddommeren. Beslutningen om ikke å gi karakter kan bare tas av hoveddommeren.

Utførelse

Trekk fra 0 til 10 noteres underveis i programmet. 0 tilsvarer en perfekt utført øvelse, mens 10 er maksimalt trekk. Gjennomsnittlig trekk for øvelsene trekkes fra 10 og utgjør karakteren for utførelse. Angis med 3 desimaler.

Trekk

Det er også mulig å få trekk for hendelser mellom øvelser.

Samlet trekk for fall trekkes fra samlet karakter for utførelse. Fall noteres med bokstaven F og sum som skal trekkes fra i dommerprotokollen.

Beskrivelse	Trekk
En uventet bevegelse som fører til at viltigøren faller ukontrollert i bakken og ikke lander på bena. Underveis i programmet eller i slutten av programmet.	2.0
Mangel på balanse som fører til at viltigøren faller i bakken, men lander på bena i stående posisjon. Underveis i programmet eller i slutten av programmet.	1.0
Mangel på balanse som fører til at viltigøren faller i bakken, men klarer å beholde kontakten med hesten/padden/gjorden og gjør stusshopp tilbake opp på hesten.	0.6
Stusshopp hvor viltigøren må ta to steg i bakken før vedkommende stusser tilbake opp på hesten.	0.6
Etter avhopp lander viltigøren i ubalanse og lander ikke på føttene med begge bena, mens andre deler av kroppen utenom hendene treffer bakken.	0.4
Etter avhopp lander viltigøren i ubalanse og må bruke en eller begge armene til å støtte seg i landingen.	0.2

c) Bedømming av artistisk del

Artistisk del dømmes etter følgende kriterier:

- Hensyn til hesten 20%
- Struktur 20%: Valg av øvelser, sekvenser, elementer samt overgangene.
- Koreografi: 60%: Komposisjon og Musikalsk uttrykk teller like deler.

Trekk:

Utgått maksimumstid: Det trekkes 1 poeng dersom det vises øvelser etter at signal for utgått maksimumstid er gitt.

3. Teknisk program

Teknisk program dømmes etter følgende kriterier:

- Hesten 25%
- Tekniske øvelser vanskelighetsgrad og utførelse 50%
- Artistisk 25%

§ 772 – NRYF A-program for tropp og individuell konkurranse

1. Obligatorisk program

a) Tropp

Hver obligatorisk øvelse utført av hver voltigør får en karakter. Alle voltigørene i en tropp må utføre det obligatoriske programmet. For hver øvelse legges karakterene for alle voltigørene sammen. Summen for hver øvelse legges igjen sammen og deles på antall voltigører på troppen.

Det obligatoriske programmet bedømmes etter følgende kriterier:

- Hesten 25%
- Tekniske øvelser 75%

b) Individuell konkurranse

Hver obligatorisk øvelse utført får en karakter

Det obligatoriske programmet bedømmes etter følgende kriterier:

- Hesten 25%
- Tekniske øvelser 75%

c) Fradrag for feil

Karakteren reduseres med 1 poeng:

- for hvert galoppslag mindre enn 4 under øvelsene Grunnsits, Fane, Knestående og Stående. Galoppslagene telles ikke før øvelsen blir vist, og travsteg regnes som manglende galoppslag.
- for hver rytmefeil i Møllen
- for manglende kneling før Fane eller Stående
- for å støtte seg mot hestens hals uten å miste stillingen i Fane
- for hver landing (Avgang, Flanke) som ikke utføres med samlede ben.

Karakteren reduseres med 2 poeng:

- ved å gjenta en obligatorisk øvelse uten å forlate hesten
- for å ta nytt tak i bøyene (tap av balanse) under Grunnsits, Fane og Stående
- feil rekkefølge av øvelser fulgt av korrekt gjentakelse uten å forlate hesten.

Karakteren blir 0:

- for hver obligatoriske øvelse som helt eller delvis ikke blir vist
- for å forlate hesten under en obligatorisk øvelse uten foreskrevet avgang
- for hver obligatorisk øvelse som vises i feil rekkefølge uten å bli rettet
- for å gjenta en obligatorisk øvelse 2 ganger
- for å ta nytt tak i bøylene 2 ganger
- for hver øvelse som helt eller delvis blir vist bare i trav
- for å utføre Saksen i feil retning
- for øvelser utført av reservevoltigøren uten gyldig grunn

Ved fall under en øvelse gis karakteren 0 – ikke utført – for den aktuelle øvelse. Ved fall mellom to øvelser får bare den følgende øvelsen poeng.

Dersom to øvelser vises i omvendt rekkefølge, gis første øvelse karakteren 0.

Se også FEIs "Guidelines for Judges".

2. Kür - tropp og individuell

a) Dømmes etter følgende kriterier:

- Hesten 25%
- Teknisk/komposisjon 75%

b) Vanskelighetsgrad - tropp

Bare de 25 øvelsene som har høyest vanskelighetsgrad, får poeng som følger:

D (Difficult)	vanskelige øvelser	0,4 poeng
M (Medium)	middels vanskelige øvelser	0,3 poeng
E (Easy)	lette øvelser	0,1 poeng

Det gis ikke poeng for:

- gjentagelse av øvelser (se FEIs "Guidelines for Judges")
- øvelser fra det obligatoriske programmet

c) Komposisjon – tropp og individuell

- Dommeren trekker 1 poeng dersom det vises øvelser etter at signal for utgått maksimumstid er gitt.

- Dommeren trekker 2 poeng for hver voltigør som ikke utfører minst én øvelse i tillegg til Opphopp.

d) Utførelse - tropp

For hvert fall trekkes det 0,3 poeng, uansett hvor mange voltigører som faller av hesten.

Ved alvorlige fall eller fall som har betydning for hestens velferd, skal det gjøres et fradrag på 0,5 til 1 poeng for hvert tilfelle.

For fall etter Avgang pga. dårlig landing eller dårlig teknikk trekkes ca 0,1 poeng for hvert tilfelle.

e) Vanskelighetsgrad – individuell

R (Risk)	risiko øvelser	1,3 poeng
D (difficult)	vanskelige øvelser	0,9 poeng
M (Medium)	middels vanskelige øvelser	0,4 poeng
E (easy)	lette øvelser	0,0 poeng

Kürprogrammet må bestå av minst 7 øvelser. De 10 beste øvelsene teller i bedømming av vanskelighetsgraden. Maksimal karakter pr dommer for 10 øvelser er 10,0.

Hvis det vises færre øvelser enn det som kreves, blir det ikke gitt karakter for vanskelighetsgrad. I dette tilfellet må dommerne kalles sammen av hoveddommeren. Beslutningen om ikke å gi karakter kan bare tas av hoveddommeren.

Det gis ikke poeng for:

- gjentakelse av øvelser
- øvelser fra det obligatoriske programmet

f) Utførelse - individuelt

Trekk noteres underveis i programmet. Gjennomsnittlig trekk for øvelsene trekkes fra 10 og utgjør karakter for utøvelse, angitt med 3 desimaler.

Det er også mulig å få trekk mellom øvelser.

Samlet trekk for fall trekkes fra samlet karakter for utførelse. Fall noteres med bokstaven F og summen som skal trekkes fra i dommerprotokollen.

Beskrivelse	Trekk
En uventet bevegelse som fører til at voltigøren faller ukontrollert i bakken og ikke lander på bena. Underveis i programmet eller i slutten av programmet.	2.0
Mangel på balanse som fører til at voltigøren faller i bakken, men lander på bena i stående posisjon. Underveis i programmet eller i slutten av programmet.	1.0
Mangel på balanse som fører til at voltigøren faller i bakken, men klarer å beholde kontakten med hesten/padden/gjorden og gjør stusshopp tilbake opp på hesten.	0.6
Stusshopp hvor voltigøren må ta to steg i bakken før denne stusser tilbake opp på hesten.	0.6
Etter avhopp lander voltigøren i ubalanse og ikke på føttene med begge bena, mens andre deler av kroppen utenom hendene treffer bakken.	0.4
Etter avhopp lander voltigøren i ubalanse og må bruke en eller begge armene til å støtte seg i landingen.	0.2

Se beskrivelse av trekk for fall: FEI Vaulting Guidelines punkt 3.6.

3. Sluttresultat

a) Sluttsommene for rundene (obligatorisk + kür, eller obligatorisk + teknisk + kür) legges sammen og deles på antall runder. Resultatet avrundes til 3 desimaler.

b) Ved lik poengsum avgjør høyeste resultat for det obligatoriske programmet rekkefølgen.

c) Ved konkurranser over to avdelinger legges poengsummene for begge avdelinger sammen. Ved lik poengsum avgjør høyeste sammenlagt poengsum for begge obligatoriske programrekkefølgen. Er poengsummene fremdeles like, avgjør resultatet fra det obligatoriske programmet i andre avdeling rekkefølgen.

b) Ved lik poengsum er den vinner som har høyest poengsum for det obligatoriske programmet.

c) Konkurranser over to avdelinger

Ved konkurranser over to avdelinger legges poengsummene for begge avdelinger sammen. Ved lik poengsum er den vinner som har høyest sammenlagt poengsum i andre avdeling. Er poengsummen fremdeles lik, er den som har høyest poengsum for det obligatoriske programmet i annen avdeling vinner.

§ 773 – NRYF B-program for tropp og individuell konkurranse

1. Obligatorisk program

a) Tropp

Hver øvelse utført av hver voltigør får en karakter. For hver øvelse legges karakterene for alle voltigørene sammen. Summen for hver øvelse legges igjen sammen og deles på antall voltigører i troppen.

Programmet dømmes etter følgende kriterier:

- Hest 25%
- Tekniske øvelser 75%

Fradrag for feil, se FEI tropp.

b) Individuell konkurranse

Programmet dømmes etter følgende kriterier:

- Hesten 25%
- Tekniske øvelser 75%

c) Fradrag for feil

Se NRYF A-program § 772.1.c.

2. Kür – Tropp og individuell konkurranse

a) Programmet dømmes etter følgende kriterier:

- Hesten 25%
- Teknisk komposisjon 75%

b) Tropp

Vanskelighetsgrad

Bare de 20 beste øvelsene teller i karakteren for vanskelighetsgrad. Følgende gjelder:

D (Difficult)	vanskelige øvelser	0,5 poeng
M (Medium)	middels vanskelige øvelser	0,4 poeng
E (Easy)	lette øvelser	0,3 poeng

R-øvelser bedømmes som D-øvelser.

Ellers fratrukk og null poeng som for FEI tropp.

Komposisjon og utførelse bedømmes som FEI tropp.

c) Individuell konkurranse

Komposisjon og utførelse dømmes utfra samme kriterier som NRYF A-program, bortsett fra at vanskelighetsgrad ikke er tellende i bedømmelsen av NRYF B-program.

3. Sluttresultat

a) Sluttsummene for rundene (obligatorisk + kür, eller obligatorisk + teknisk + kür) legges sammen og deles på antall runder. Resultatet avrundes til 3 desimaler.

b) Ved lik poengsum avgjør høyeste resultat for det obligatoriske programmet rekkefølgen.

c) Ved konkurranser over to avdelinger legges poengsummene for begge avdelinger sammen. Ved lik poengsum avgjør høyeste sammenlagt poengsum for begge obligatoriske program rekkefølgen. Er poengsummene fremdeles like, avgjør resultatet fra det obligatoriske programmet i andre avdeling rekkefølgen.

§ 774 – NRYF C-program for tropp og individuell konkurranse

1. Obligatorisk program

a) Tropp

Hver øvelse utført av hver voltigør får en karakter. For hver øvelse legges karakterene for alle voltigørene sammen. Summen for øvelsene legges igjen sammen og deles med antall voltigører i troppen. Dessuten gis en karakter for «Hesten». Sluttresultatet for øvelsene og karakteren for hesten x 1,5 legges sammen og deles på 7,5.

b) Individuell konkurranse

Hver øvelse får en karakter. Dessuten gis en karakter for «Hesten». Karakterene for hver øvelse og karakteren for hesten x 2 legges sammen og deles på 8.

2. Kür

a) Tropp

Det gis 5 karakterer:

- Balanse x 1,5
- Spenn og strekk x 1,5
- Hensyn til hesten x 2,5
- Utstråling, bruk av musikken x 2
- Hesten x 2,5

Karakterene legges sammen og deles på 10.

b) Individuell konkurranse

Det gis 3 karakterer:

- Komposisjon x 1
- Utførelse x 3
- Hesten x 2

Karakterene legges sammen og deles på 6.

3. Sluttresultat

Summen for det obligatoriske programmet og kür-programmet legges sammen og deles på 2. Resultatet beregnes med 3 desimaler.

Ved lik poengsum er den troppen/den voltigøren vinner som har høyest poengsum for det obligatoriske programmet.

§ 775 – NRYF D-program for tropp og individuell konkurranse

1. Obligatorisk

Hver øvelse utført av hver voltigør får en karakter. For hver øvelse legges karakterene for alle voltigørene sammen. Summen for øvelsene legges igjen sammen og deles på antall voltigører i troppen. Dessuten gis det en karakter for «Hesten». Sluttresultatet for øvelsene og karakteren for hesten legges igjen sammen og deles på 6.

2. Kür

a) Troppen viser en kür på tønne med maks 2 voltigører av gangen. Makstid er 3 minutter. Individuelle voltigører utfører maksimalt 5 statiske øvelser, som holdes i 3 steg.

b) Bedømmelse

Tropp

Det gis 3 karakterer

- Balanse x 1,5
- Spenn og strekk x 1,5
- Utstråling, bruk av musikken x 2

Karakterene legges sammen og deles på 5.

Individuell konkurranse

Det gis 5 karakterer:

- Balanse x 1,5
- Spenn og strekk x 1,5
- Hensyn til hesten x 2,5
- Utstråling, bruk av musikken x 2
- Hesten x 2,5.

Karakterene legges sammen og deles på 10.

3. Sluttresultat

Resultatet for det obligatoriske programmet og kür-programmet legges sammen og deles på 2. Resultatet beregnes med 3 desimaler. Ved lik poengsum er den troppen vinner som har høyest poengsum for det obligatoriske programmet.

§ 776 – NRYF E-program

1. Tropp og par (pas-de-deux)

Det gis 5 karakterer:

- Balanse x 1,5
- Spenn og strekk x 1,5
- Hensyn til hesten x 2,5
- Utstråling, bruk av musikken x 2
- Hesten x 2,5

2. Individuell konkurranse

Det gis 5 karakterer:

- Balanse x 1,5
- Spenn og strekk x 1,5
- Hensyn til hesten x 2,5
- Utstråling, bruk av musikken x 2
- Hesten x 2,5

Karakterene legges sammen og deles på 10.

§ 777 – FEI-program for par (Pas-de-deux)

1. Bedømmelse

Det gis 4 karakterer:

-Vanskelighetsgrad x 1

-Komposisjon x 2

-Utførelse x 2,5

-Hesten x 1,5

Karakterene legges sammen og deles på 7.

2. Vanskelighetsgrad

De 13 beste øvelsene teller i vanskelighetsgraden.

Det gis poeng som følger:

D (Difficult)	vanskelig øvelser	1,0 poeng
---------------	-------------------	-----------

M (Medium)	middels vanskelige øvelser	0,5 poeng
------------	----------------------------	-----------

E (Easy)	lette øvelser	0,0 poeng
----------	---------------	-----------

R-øvelser bedømmes som D-øvelser.

§ 778 – FEI-program 3* og Young Vaulters 2*

Bedømmes som beskrevet i FEI Vaulting Rules og FEI Vaulting Guidelines.

KAP 8 – OVERDOMMER, DOMMERE OG STEWARD

§ 780 – Overdommer

Det skal oppnevnes Overdommer etter reglene i KR I §§ 126 og 171.

Ved store og viktige stevner, og alltid ved NM, skal det være særskilt OD, ellers kan OD sitte i dommerpanelet. Der OD ikke er oppnevnt, fungerer hoveddommer i klassen som OD så langt det er mulig.

Overdommer skal møte minst en time før første klasse starter.

§ 781 – Dommernes antall og plassering, hoveddommer

1.a) Det kan brukes 1, 2, 3 eller 4 dommere i klassen. For FEI-programmene kreves det 3 dommere. Ved NM skal det alltid være minst 3 dommere. Se § 722.4 med oversikt over program og stevnenivå der det kan brukes 1-2 dommere.

b) Med 2 dommere fordeles oppgavene som angitt under i) eller ii):

i) Begge dommere dømmer det samme. Hver dommer teller 50%.

ii) En dommer dømmer hesten og den andre resten med følgende vekting:

- Obligatorisk: A dømmer hesten og teller 25%, den andre dømmer teknisk og teller 75% .

- Kür: A dømmer hesten og teller 25%, den andre dømmer teknisk og komposisjon og teller 75%.

c) Med 3 dommere er dommernes oppgaver:

- Obligatorisk: A dømmer hesten og teller 25%, B og C dømmer teknisk og teller 37,5% hver.

- Kür: A dømmer hesten og teller 25%, B dømmer teknisk og teller 50%, C dømmer artistisk og teller 25%.

d) Med 4 dommere er dommernes oppgaver:

- Obligatorisk: A dømmer hesten, mens B, C og D dømmer teknisk. Hver dommer teller 25%.

- Kür: A dømmer hesten, B dømmer teknisk, C dømmer artistisk og D dømmer teknisk. Hver dommer teller 25%.

2. Tillegg 2 viser hvordan dommerne plasseres. Hoveddommeren sitter på plass A. Dommerne skal sitte minst 3 m fra voltigevolten og om mulig 0,5 m over bakken.

3. Habilitet: Se KR I § 127.

§ 782 – Steward

Generelt om steward: Se KR I § 175.

Kontroll av hestens utstyr, og spesielt voltigepadens størrelse og plassering, skal skje før start, med unntak av bislingen, som kontrolleres etter at ekvipasjen har avsluttet sin oppvisning. Denne kontrollen skal foregå på en mest mulig skånsom måte.

KAP 9 – NORGESMESTERSKAP

§ 790 – Generelt

Det henvises til bestemmelsene i KR I Kap 6.

§ 791 – Norgesmesterskap i voltige

1. Det arrangeres følgende Norgesmesterskap i voltige:

a) NM-V-Tropp. Det må være minst 3 startende tropper. Voltigørene i troppen trenger ikke være fra samme klubb (KR I § 160.6).

b) NM-V-Par. Det må være minst 3 startende par. Voltigørene i paret trenger ikke være fra samme klubb (KR I § 160.6).

c) NM-V individuelt.

d) Det skal arrangeres separate individuelle mesterskap for children, junior og senior dersom det er minst 3 startende i hver aldersgruppe.

e) Dersom det er for få startende i ett aldersbestemt mesterskap, slås det sammen med nærmeste mesterskap etter følgende prioritering:

- Children + Junior
- Junior + Senior

Dersom det er for få startende i to mesterskap, slås alle tre mesterskapene sammen til ett mesterskap.

Utøverne konkurrerer i det programmet de skal ut ifra aldersbestemmelsene.

Scenario for Mesterskapsklasser:

Scenario	Resultat
3 (+) children, 3 (+) junior, 3 (+) senior	Separate NM arrangeres for children, junior og senior
1-2 children, 3 (+) junior, 3 (+) senior	NM children slås sammen med junior. Separat klasse for senior.
3 (+) children, 1-2 junior, 3 (+) senior	NM junior slås sammen med senior. Separat klasse for children.
3 (+) children, 3 (+) junior, 1-2 senior	NM junior slås sammen med senior. Separat klasse for children.
1-2 children, 3 (+) junior, 1-2 senior	Alle klassene slås sammen til felles mesterskapsklasse.
1-2 children, 1-2 junior, 1-2 senior	Alle klassene slås sammen til felles mesterskapsklasse.

f) NM-V-Tropp, NM-V-Par og/eller NM-V Individuelt kan ikke slås sammen.

g) Hestene må gjennom obligatorisk veterinærbesiktning tidligst 24 timer før første klasse av mesterskapet. Hestene skal vises på samme type underlag som på konkurransevoulten. Rett etter veterinærbesiktningen skal konkurransevoulten være åpen for skritting av hestene.

2. Kvalifisering til norgesmesterskapene

a) *Voltigøren, troppen eller paret* må ha gjennomført klassen med resultat minst 5,0 i løpet av de to foregående år før inneværende og senest før start i mesterskapet. For en tropp er det mulig å bytte ut opptil 2 voltigører og likevel beholde kvalifiseringen.

Kvalifiseringskravene må oppnås i den klassen voltigøren skal delta i, med følgende unntak:

Voltigør som har gjennomført NRYF A-Program 2* med resultat minst 5.5 ved Landsstevne eller høyere, er kvalifisert til å starte NM-V Senior.

b) *Hesten* må minst ha gjennomført klassen med resultat 5,0 på ett L-stevne på det nivået den skal starte i NM.

3. Klasser i norgesmesterskapene

NM-V-Tropp går i FEI 2*

NM-V-Par går i FEI 2* Pas de Deux

NM-V-Children går i FEI 1*

NM-V- Junior går i FEI 2* jr

NM-V- Senior går i FEI Young Vaulters 2*

Mesterskapene går i 2 avdelinger over 3 dager.

4. Premiering og premieseremoni

a) **Plassering og premiering** er etter sammenlagt resultat for begge avdelinger i NM. Det er ikke egen premiering for 1. avdeling.

Det deles ut *medaljer* i tråd med KR I § 164.1. I NM-V-Tropp, NM-V-Par og NM-V-Children kreves det minst 5,0 i sluttpoeng for å bli tildelt medalje. I NM-V-Junior og NM-V-Senior kreves det minst 5,5 i sluttpoeng.

Alle deltagere skal ha en deltager-rosett eller en liten gavepremie i hht.§728.3.

Beste hest premieres etter følgende kriterier: Hestens karakter fra alle omganger i en eller flere NM-klasse(r) legges sammen og deles på antall omganger. Den hesten som har høyest snitt, er beste hest.

b) **Premieseremonien** skal følge KR I § 158.4 med følgende tilpasninger:

- Før premieseremonien skal det gjennomføres en hesteparade, hvor alle deltagende hester i stevnet presenteres, også fra eventuelle andre klasser. Med unntak for medaljevinnerne i NM-klassene foregår selve premieseremonien uten hester.

- Deretter følger premieseremoni for hele stevnet med innlagt medaljeseremoni for NM-V og NM-V-Tropp. Hvis NM-klassene inngår i et stevne med flere klasser, skal premieseremonien foregå i følgende rekkefølge:

- NRYF C-program individuell
- NRYF C-program tropp
- NRYF B-program individuell med NM-V Children
- NRYF B-program tropp
- NRYF A-program individuell med NM-V Junior
- FEI Pas de Deux par 2* med NM-V-Par
- NRYF A-program tropp med NM-V-Tropp
- FEI Young Vaulters 2* Individuell NM-V

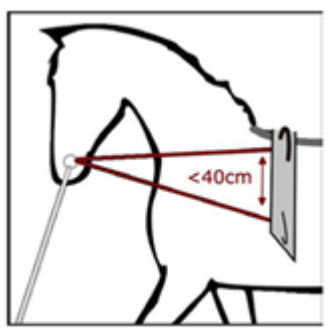
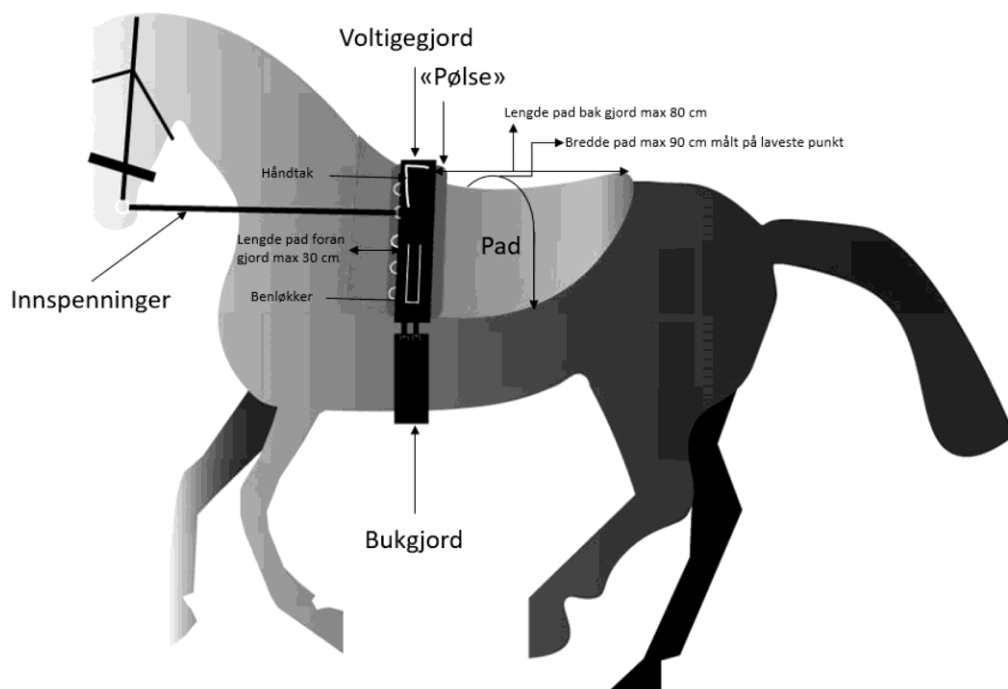
Medaljeseremonien(e) skal være i hht § 158.4 med følgende tilpasninger:

- § 158.4.a-d gjennomføres
- Medaljevinnernes hester leies inn av sine hestepassere sammen med voltigør(er) og longør og holdes av hestepasserne under hele seremonien.
- Det skal brukes podium i hht KR I § 158.4.e.
- Deretter følges § 158.4.f -i, med unntak av å hilse dommerne.
- Premieutdeling til de øvrige plasserte utføres i nedadgående rekkefølge.
- Avslutningsvis hilser alle voltigører og longører dommerne og går æresrunde til venstre, jf § 158.4.j. Medaljørenes hester leies bak den aktuelle klassens deltagere.

Tillegg 1 – Voltigehestens utstyr

For fullstendig oversikt over tillatt utstyr se gjeldende FEI Vaulting rules og [FEI Tack, Equipment & Dress](#) Bestemmelsene i KR VII går foran der disse er strengere.

a) Voltigegjord, voltigepad, hodelag og innspenning

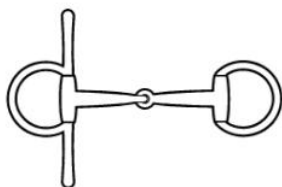

3-punkts innspenningsliner er tillatt istedenfor direkte innspenningstøyler og må festes som vist på tegningen

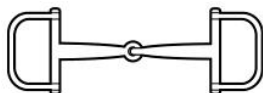
b) Tillatte bitt

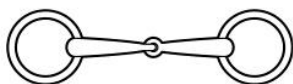
1. Uleddet trinsebitt av gummi

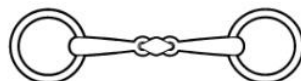
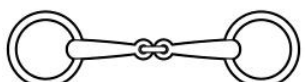
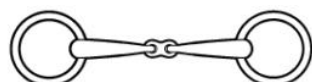
2. Trinsebitt med faste ringer ("egg-but"), med eller uten sjenkler

3. Trinsebitt med D-ringer

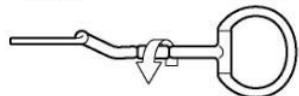
4. Ordinært trinsebitt med ett ledd

5. Trinsebitt med toleddet munnstykke

6. Trinsebitt med roterende munnstykke

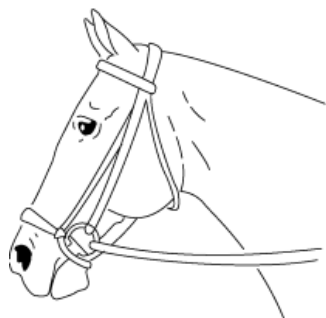

7. Trinsebitt med roterende midtstykke

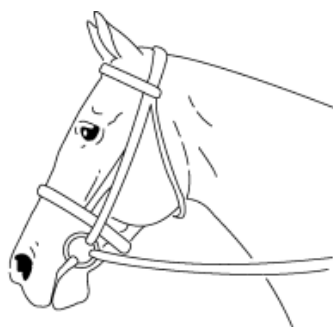

Minimum diameter på bitt er 12 millimeter for hest og 10 millimeter for ponni. Diameteren måles ved siden av ringene på det bredeste punktet.

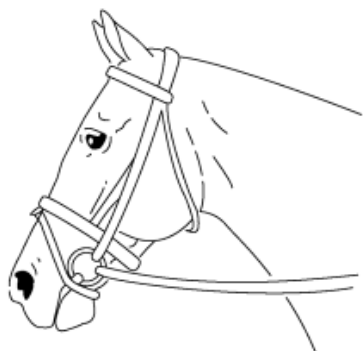
c) Tillatte hodelag med neseremmer

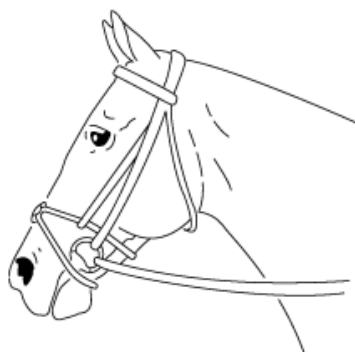
1) Lav neserem (hannoveransk)

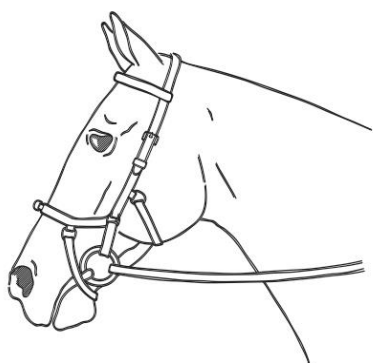
2) Høy neserem (engelsk)

3) Aachengrime

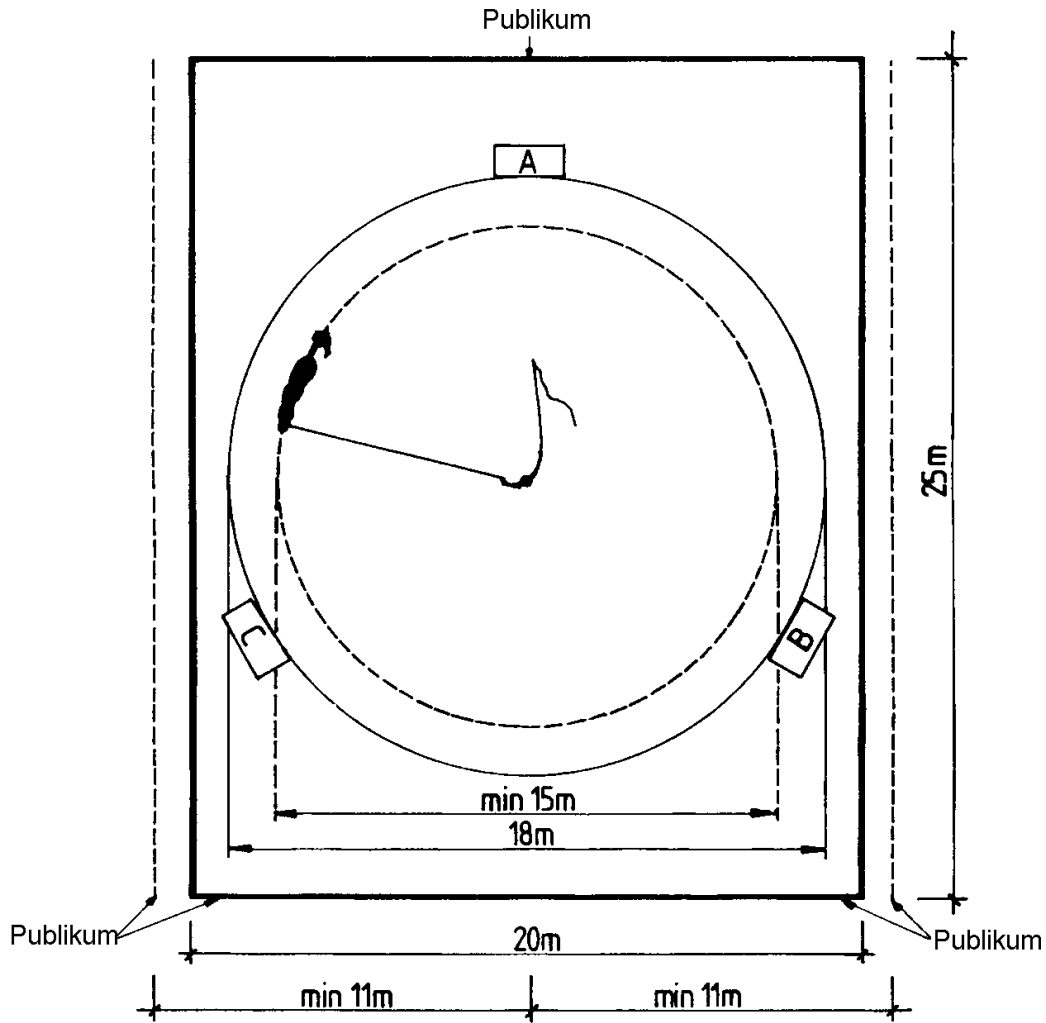

4) Kryssnesebånd

5) Micklem-hodelag

Tillegg 2 – Skisse med mål over banen

Tillegg 3 – Tidsintervaller

A. Individuell k r (1 min)

Signal for å løpe inn på banen	Signal for å starte	Signal for å stoppe ved uforutsette omstendigheter
	Klokka starter n�r voltigøren tar i gjorden/bøylene	
Innløping maks 1 min Hilsning Trav rundt maks 1 min	Mulighet til å sette i gang hesten (min 1 min)	Klokka stoppes
		Uforutsette hendelser som krever reparasjon el. justering av utstyret, eller annen hendelse som krever øyeblikkelig oppmerksomhet, samt etter fall om voltigøren ikke vil eller kan fortsette

Signal til å fortsette etter avbrytelse (ikke signal etter fall) maks 30 sek	Signal for at tiden er ute
Klokka starter n�r voltigøren tar i gjorden/bøylene	
	Slutt k�r Hilsning Utl�ping
	Neste voltigør starter sin k�r etter nytt signal

B. Troppkonkurranser obligatoriske øvelser

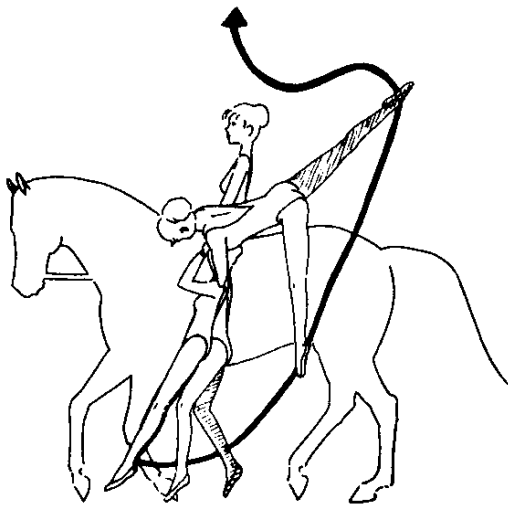
Signal for å løpe inn på banen	Signal for å starte	Signal for å stoppe ved uforutsette omstendigheter
	Klokken starter når 1. viltigør tar i gjorden/bøylene	
Innløping maks 1 min Hilsning Trav rundt maks 1 min	Obligatoriske øvelser	Klokka stoppes
		Uforutsette hendelser som krever reparasjon el. justering av utstyret, eller annen hendelse som krever øyeblikkelig oppmerksomhet, samt etter fall om viltigøren ikke vil eller kan fortsette

Signal for å fortsette etter avbrytelse (maks 30 sek.)	Signal for at tiden er ute
Klokka starter når viltigøren tar i gjorden/bøylene	
	Avslutningsprogram Hilsning Utløping

Tillegg 4 – Skisser av obligatoriske øvelser

§ 761 – Opphopp

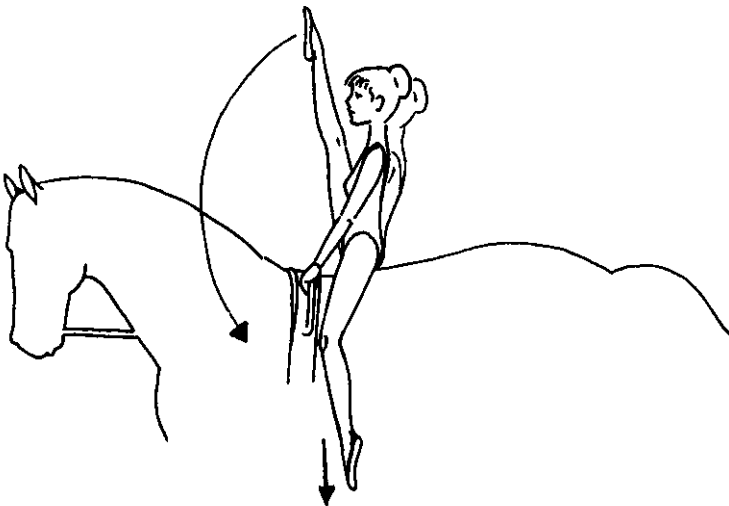

1

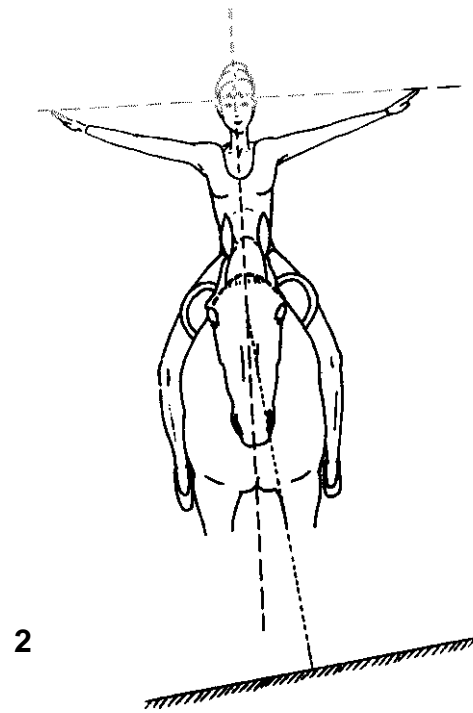
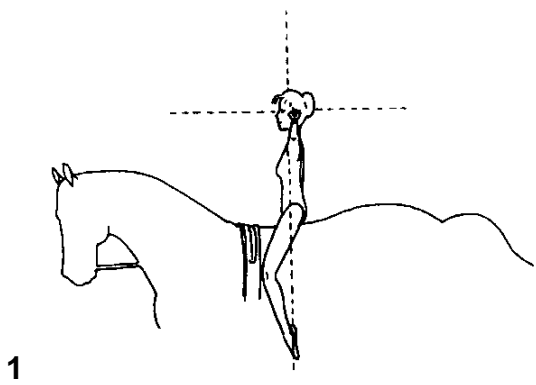

2

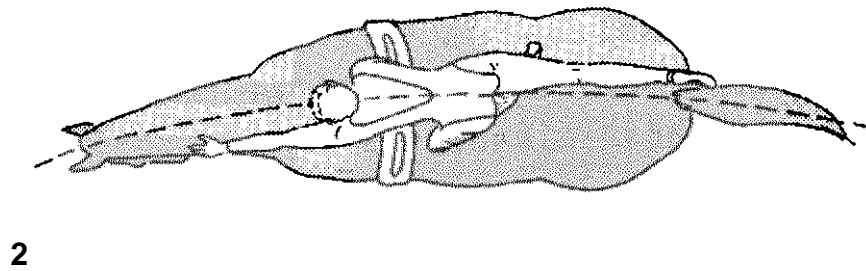
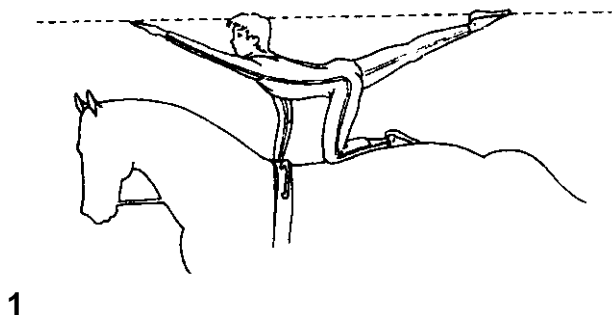
§ 762 – Avgang

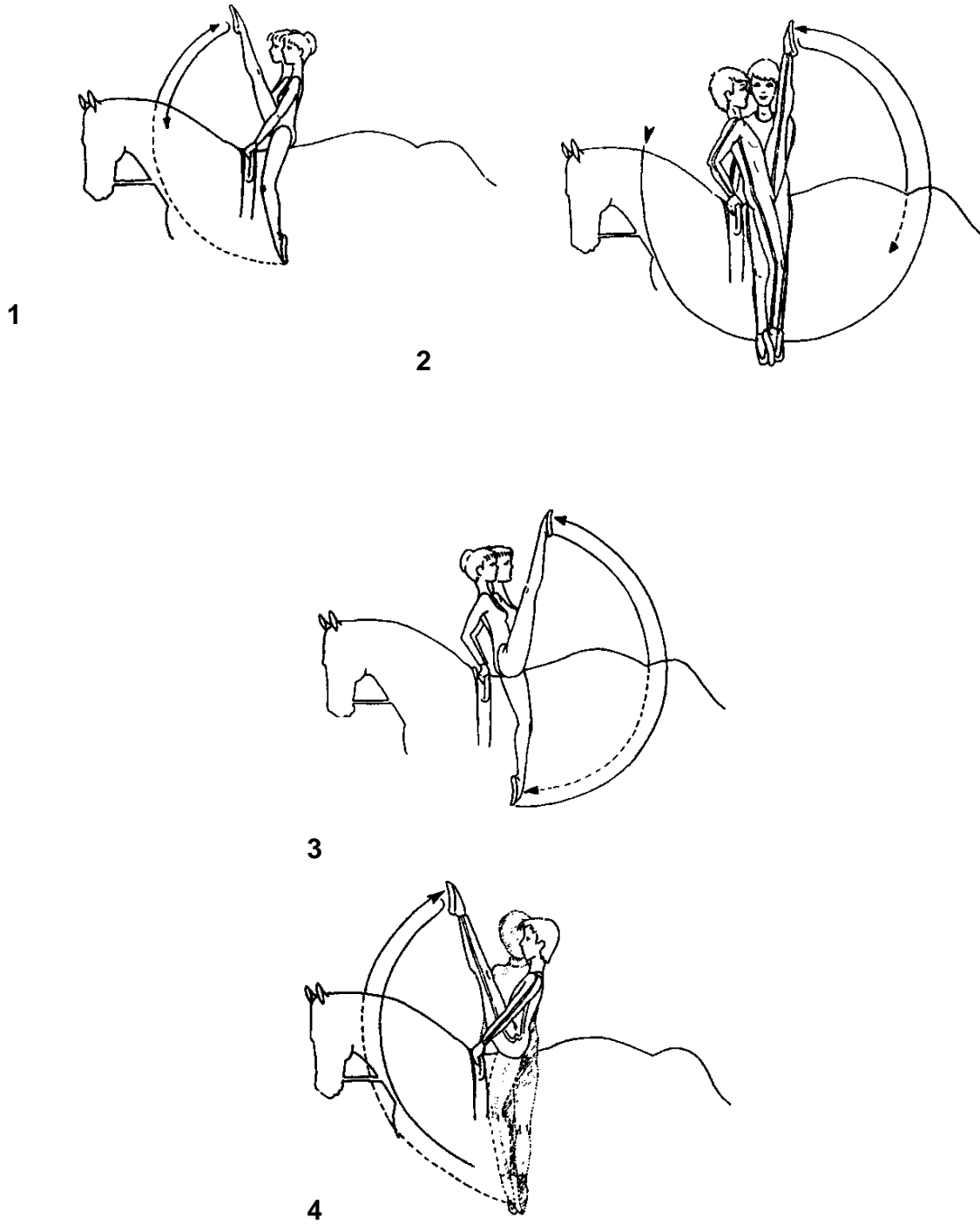
§ 763 – Grunnsits

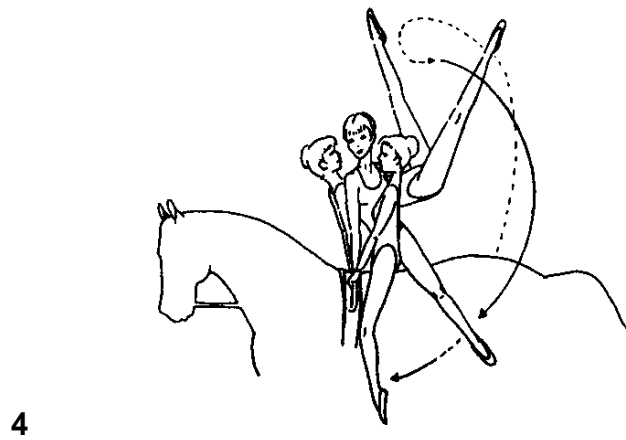
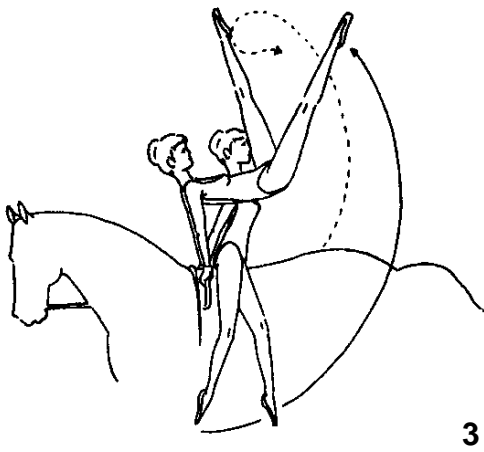
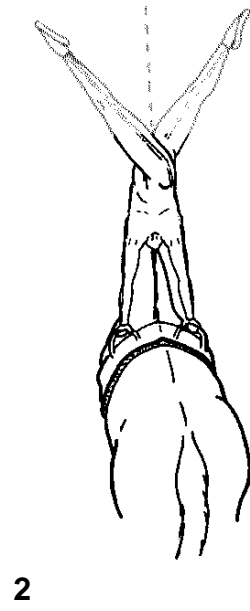
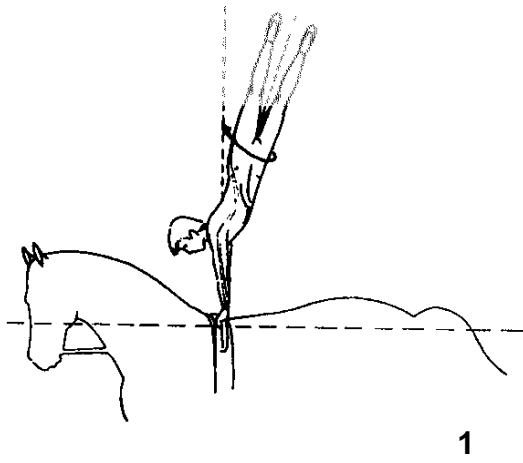
§ 764 – Fane

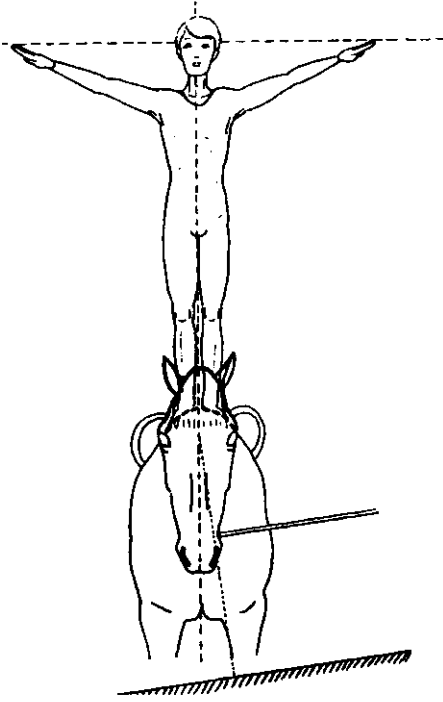
§ 765 – Mølle

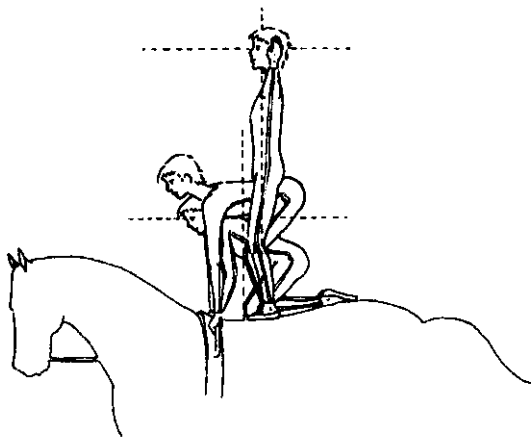
§ 767 – Saksen

§ 768 – Stående

1

2

§ 769 – Flanke

